

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 916

PENKTADIENIS, BALANDŽIO (APRIL) 29, 1949, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XVIII

Kinijos sostinės Nankingo studentai surengė taikos demonstraciją, nors visokios demonstracijos buvo už-

draustos, reikalaujanti pasirašyti taiką. Šeši tūkstančiai studentų dalyvavo demonstracijoj. Policija negalėjo su-

laikyti, o gal ir nesistengė, nes visi sostinės gyventojai jautė, kad senoji valdžia bus neilgai.

Taikos Mylėtojai Organizuojasi po Visą Pasaulį dėl Taikos Išlaikymo

PARYŽIUS. — Čia atsibuvo Pasaulinis Taikos Kongresas, kuriame dalyvavo 2-200 atstovų iš 60 šalių. Tos šalys bendrai turi 600,000,000 žmonių.

Kongreso priruošimo komitetas pareiškė: "Iš šio didžio taikos susirinkimo išsi-

Fordo Darbininkai Nutarė Streikuoti

DETROIT. — Fordo River Rouge milžiniško automobilių fabriko darbininkai 30-290 balsų prieš 4,400 nutarė streikuoti protestui prieš vis didinamą paskubą.

Fabrikantai reikalavo 22 nuošimčiais daugiau darbo atlikti už tą pačią algą.

River Rouge fabrike dirba 60,000 žmonių, ir jie pasiryžę sustreikuoti, kai tik tatai užgirs CIO Auto Darbininkų Unijos centro valdyba.

Yra spėjimų, kad dešinysis unijos pirmininkas Walteris Reuther mėgins trukdyti streiko užgyrimą.

vystys pastovus tarptautinis judėjimas dėl taikos, ir to judėjimo skyriai susidarys kiekvienoje šalyje".

Profesoriaus Frederic Joliot-Curie, Francijos valdinės atominės komisijos galva, pareiškė: "Mes čia susirinkome ne prašyti taikos, bet priversti karo šalininkus laikytis taikos."

Garsusis negrų dainininkas Paul Robeson davė pareiškimą, kad negrai, kurių Amerikoje yra 10,000,000, nekariaus prieš SSRS, jeigu imperialistai pradės karą. Taipgi tą patį pažymėjo ir britų darbininkai Ziliakus, primindamas, kad Britanijos darbininkai neis prieš SSRS darbininkus.

Prof. Joliot-Curie sako: "Kapitalistų vadai bando atidėti ūkinį savo kraštų susprogdinimą; jie bijo ramių ūkininkų lenktynių su socialistine Tarybų tvarka; todėl jie metasi į prisiruošimą karui".

Jis įspėjo, kad apsigaus tie, kurie mano, kad atominės bombos gali gretai karą laimėti. Karas, sako jis, pa-

plukdytų kraujuose ir tuos, kurie jį pradėtų.

"Mes gi darbuosimės išvien su visais žmonėmis, norinčiais kovoti už taiką", pareiškė Joliot-Curie. "Ir mes stojame į šią kovą su patikėjimu laimėti pergalę".

Kongrese aktyviai dalyvavo anglų darbininkas Konni Ziliakus, Italijos socialistų vadas Pietro Nienni ir kiti, smerkdami karo kurstytojus, Atlanto paktą ir Maršalo planą.

Išitraukia į judėjimą už taiką platus sluogsnis mokslininkų, artistų ir kitų intelektualų po visą pasaulį.

Mes Norime Taikos, Sako I. Erenburgas

PARYŽIUS. — Kalbėdamas Pasauliniame Taikos Kongrese Ilja Erenburgas garsusis rusų rašytojas pareiškė: "Mes norime taikingai sugyventi su Amerika vardan labo visos žmonijos. Ypač amerikiečiams mes

Kinijos Nacionalistų Frontas Baigia Krikti

SANGHAI. — Kinijos nacionalistų frontas atrodo baigia krikti. Nors komandą perėmė iš naujo generalissimas Čiang Kai-šekas, tačiau nacionalistų kariuomenės pasipriešinimas liaudies jėgom labai menkas.

Liaudies jėgos persikėlė per Jangtžę be didelio sunkumo. Kinijos sostinė Nankingas pasidavė beveik be kovos. Nacionalistai su savo kariuomene išbėgo nei ne laukdami liaudies jėgų. Miestas buvo komunistų ir jų simpatikų rankose pirma, negu atėjo komunistų kariuomenė. Tūkstančiai stu-

dentų demonstravo gatvėmis dar tebesant nacionalistams, bet jie jau nebegalėjo nieko padaryti. Nankingą paėmę, liaudies čiai visu smarkumu pasileido į pietryčius, linkui jūrų. Tokiu būdu jie grumoją izoliavimu Šanghajaus ir užkirtimu kelio nacionalistų kariuomenės pabėgimui sausuma. Gelžkeliai esą jau nukirsti. Nacionalistai giriasi, kad jie gins Šanghajų iki paskutinio kraujo lašo, bet vargiai jie galės tą padaryti. Būdami izoliuoti, jie greitai pritrūks visko. Mieste randasi 5,000,000 žmonių. Veik trečdalis atbėgusių iš kitur laike karo.

Britų Laikraščio Redaktorius Sako Britai Pavergiami

MASKVA. — Britų laikraščio "Britanski Sojuznik" redaktorius žurnalistas Archibald R. Johnston pasišalinė iš redaktorstės ir pareiškė, kad jis apsigyvena Tarybų Sąjungoje.

Britanski Sojuznik buvo leidžiamas Britų Ambasados Maskvoje.

Johnstonas sako, kad Britanijos gyventojai pavergiami amerikiečių vergais. Jis taipgi kaltina, kad amerikiečiai ir britai organizuoja karą prieš Tarybų Sąjungą.

Johnstonas dirbo prie Londono News Chronicle, buvęs britų informacijos ministerijoje ir buvo skaitomas pažangesniu liberalu.

dentų demonstravo gatvėmis dar tebesant nacionalistams, bet jie jau nebegalėjo nieko padaryti.

Nankingą paėmę, liaudies čiai visu smarkumu pasileido į pietryčius, linkui jūrų. Tokiu būdu jie grumoją izoliavimu Šanghajaus ir užkirtimu kelio nacionalistų kariuomenės pabėgimui sausuma. Gelžkeliai esą jau nukirsti.

Nacionalistai giriasi, kad jie gins Šanghajų iki paskutinio kraujo lašo, bet vargiai jie galės tą padaryti. Būdami izoliuoti, jie greitai pritrūks visko. Mieste randasi 5,000,000 žmonių. Veik trečdalis atbėgusių iš kitur laike karo.

Vaidžia išsivysė į Kantoną. Ji persiorganizuosianti tenai ir tęsianti karą. Vadovybę perima Čiang Kai-šekas, kurs buvo neva pasitraukęs.

Jangtžėj įvyko susišaudymas tarp britų karo laivų ir liaudies artilerijos. Keturi britų karo laivai pažeisti. Virš 40 jūrininkų užmušta.

Wisconsino Mokytojai Prieš Raudonėdžius

MADISON, Wis. — Wisconsino Universiteto forume kalbėjo Dr. Herbert J. Phillips, kuris buvo prašalintas iš Washingtono Universiteto dėl priklausymo Komunistų Partijai. Foruman jį pakvietė Wisconsino Universiteto mokytojų unija, priklausanti Amerikos Darbo Federacijai.

Pasiklausyti Dr. Phillips'o susirinko daug studentų ir profesorių.

Jis sakė, kad Komunistų Partijoj nėra jokios "minčių kontrolės". Jis sakėsi pralobęs naujomis idėjomis, būdamas komunistu.

Po jo kalbos sekė įdomios diskusijos. Po diskusijų mokytojų unija priėmė rezoliuciją, pasmerkdamą mokytojų persekiojimą už jų politinius įsitikinimus.

Studentų laikraštis "Daily Cardinal" pilnai užgysė tą rezoliuciją.

Pardairius Po Kanada

Statistiniai biurai pakartotinai aiškina, kodėl bedarbių skaičius padidėjo, bet vargiai kas nors tam tiki.

Jie sako, kad bedarbių skaičius paaugo dėl užsidarymo pekurių darbų žiemos metu, bet atrodo, kad bedarbių skaičius auga nuolatos.

Kanadėj bedarbių jau prikskaitoma arti 300,000. Tokią skaitlinę sudaro tie, kurie kreipiasi į apdrauços nuo nedarbo administraciją. Kiti to nedaro, bando greitai susirasti darbą.

Toks skaičius bedarbių nėra normalus reiškinys, nežiūrint visų aiškinimų, kad atleidimai yra sezoniniai.

Kanados Jūrininkų Unijos nariai džiaugiasi nauju kontraktu, kurį neseniai pasirašė jų unija su visa eile laivų kompanijų.

Jie gauna nuo \$150 iki \$185 į mėnesį algos, maistą ir pagerintas darbo sąlygas. Darbo diena sutrumpinta nuo 56 iki 48 valandų.

Tuo tarpu eina didelė kova su jūrininkų kompanijomis. Jūrininkams labai sunku, nes jiems pakišo koją Amerikos Darbo Federacija su savo skebių unija.

Vienuolikos įvairių šalių Kanados jūrininkai ant streikų. Jie atsisako plaukti, ko streikas nepasibaigs. Kai kurių šalių valdžios, kaip Britanijos, Australijos ir kitų, krešiuoja streikuojančius jūrininkus ir kaltina atsiskyme klausyti laivų viršininkų.

Kanadiečių susidomėjimas Taikos Kongresu, kuris šaukiamas Toronte, gegužio 6 dieną, smarkiai auga, kaip codo laiška kuriuos gauna kongreso šaukėjai.

Kongreso iniciatoriaus Dr. James Endicott išvykimas į Taikos Kongresą Paryžiuje taipgi daugelį labai suinteravo. Jo raportas, kurį jis išgavo "kanadiečių kongrese,

bus vienas iš svarbiausių dalykų.

John Boychuk, vienas iš ukrainų veikėjų, taipgi dalyvavo Paryžiuje, kaip Kanados slavų delegatas.

Kongresas atsidarys masiniu mitingu Massey Hall, gegužio 6 dieną. Tą dieną pripuola V-E Diena. Bus jau keturi metai, kaip buvo nugalėti naciai.

Mūsų šalies premjeras L. St. Laurent kviečia socialistus ir socialkreditorius stoti į liberalų partiją. Girdi, liberalų partija esanti geriausia, kas liečia sociales reformas.

Nors rinkimai dar nepaskelbti, bet jis jau maršrutuoja su prakalbomis po vakarinę Kanadą.

Liberalai bauginasi, kad šiuose rinkimuose gali negauti daugumos. Jie nemano, kad konservatai sudarytų daugumą, bet nepatogu būtų, jeigu ir jie neturėtų daugumos.

Asbestos miestelyje, Kvebeko provincijoje, jau trys mėnesiai streikuoja 5,000 asbestos įmonės darbininkų. Jie priklauso prikatalikų unijos. Maži jų reikalavimai, pakelti 15 centų į valandą, bet kompanija atsisakė.

Kadangi dauguma darbininkų gyvena kompanijos lūšnose, tai dabar kompanija pradėjo bauginti, kad jie bus išmesti, jeigu negrįš į darbą. Girdi, jie nemoka rėdos. Kada dirbdavo, atskaitydavo iš algos.

Darbo Progresyvė Partija nominavo 14 kandidatų į federalų parlamentą. Sako bus nominuoti daugiausiai.

Šiomis dienomis ji paskelbė, kad stato kandidatą Wellando konstitucijoje, prieš darbo ministrą Humphrey Mitchell.

Kanadietis

The Craig artistai. Jie vaidina Thomas, Janice, Bill ir Martha Craigus, farmerius. Jais yra Frank Peddie, Alice Hill, George Murray ir Grace Webster. Craigus galima girdėti kiekvieną dieną per pietus. Šiomis dienomis sukako 10 metų, kaip buvo pradėta ši programa ant radio.

Bušmeno Ispūdžiai Mieste

Per septyniolika metų gyvenau miške ir pamiršau apie miestą. Per tokį laiką žmogus klimatizuoja jesi.

Prieš išvykdamas į didmiestį, mačiau skelbiant, kad nie ste viskas natūralu: naistas, elektros šviesa, dražužių spalva ir moterų veido dažai. Bet manęs neįtikina. Čia ir žolė, ir žmogaus barzda skutama kas dieną. Medžiai ir gelės eiliuojami su lygimiesčioniško skoniu. Net ir pats žmogus anaipol nėra natūralus. Jis yra artistas didmiesčio gyvenimo scenoje.

Slankiojant gatvėmis, tarp niūrių akmeninių mūrų, prisiminė man nesudarkyti gamtos vaizdai, kur dar nėra buvusi žmogaus koja. Aš ten matau nemažiau gyvumu.

Toronte aš gyvenau 1990 metais. Gyvenau tarp dirbtuvių. Buvau paikas berniokas. Nešiojau golfo kelnes ir kietą skribelę, nors jokiam sportui nepriklausiau. Mano ir Lietuvoj likusio tėvoko planas buvo toks: aš į dešim-

tį metų turiu Kanadoje padaryti (uždirbti) bent septynius tūkstančius dolerių ir sugrįžti namo. Tada mes pasistatysime numatytoje vietoje vandeninį malūną. Bet gyvenimo realybė šias gražias svajones nusinešė į amžinybę.

Neužilgo aš jau koviausi su policija už duonos kąsnį. Šeimynos, negalinčios užsimokėti nuomas, buvo policijos metamos iš stubų. Bedarbiai buvo vaikomi policijos, mušami lazdomis. Žmonės buvo apiplyšę ir kalbėjo tik apie kovą ir maistą.

Torontas, kaip ir bile miestas kapitalistinėje šalyje, ir šandien primena didelę socialę nelygybę. Pietinis miesto ruožas iki Bloor apgyventas gamintojais — darbininkais. Čia stoka erdvės ir sanitariškumo. Kas kita siauriniame miesto šone. Ten erdvūs namai, vienas nuo kito atskiri. Ten žolė, tyku, gražu. Ten nėra dirbtuvių. Reikmenų didelė gausa. Dražužiai gražesni. Didesni ir vaisiai. Jų dievas mielaširdingesnis.

Dabar, po tiek laiko, (o gal teisingiau sakyti: po karo), mieste atrodo viskas gražiau. Žmonės ramesni, švariau apsirengę ir girdi visai kitas kalbas, negu anuomet. Sutikau daug pažįstamų. Kitus jau sunku pripažinti, nes gerokai senstelėję. Seniau lietuviai gyveno vienoje apylinkėje, o dabar pasisklaidę po visą miestą. Kiti, girdėti, ūkininkauja. Daugelis lėję į verslus. Kiti gerai prasisiekę. Bet man patiko vienas būdingas mūsų tautos žmonių bruožas: visi paliko ištikimi savo klasei. Mane, kaip seną pažįstamą ir bendros kovos draugą, pasitiko šiltai, ir čionai aš noriu išreikšti visiems, neišvardinus nei vieno, ne padėką, bet tvirtą viltį, kad likimas mu-

mi kada nors dar suves, o aš tuomet jumi pamylėsiu.

O dabar, kai aš apleidžiu Torontą, aš menu ne milžiniškus pastatus ar gatvių judėjimą, bet tuos žmones, su kuriais praleidau laiką, ir tas lietuviškas dainas, kurias girdėjau per Bangos choro pamokas, ir didžiąją mę montrealiečių koncerte: Mane nepaprastai suviliojo gražios dainos, gražus Montrealo jaunimas, žavi programos vedėja, artistiškas choro pirmininkas B. Petronis ir ta graži ir skaitlinga publika, it Kaune.

F. Tumėnas

Redakcijos Atsakymas

A. D. ir "Raudonukui", Winnipeg, Man.: — Korespondencijas apie vyskupo Brizgio prakalbas gavome, bet negalėsime sunaudoti. Išvedžiojimai visai nevykę.

Naujiam Kanadiečiui: Partizanų klausimu buvo plačiai rašyta tuoj po karo, tad dabar nebėra prasmės rašyti apie tai. Mes kviečiame naujus kanadiečius rašyti šiu laikų reikalais, ypatingai Kanadoje.

Laiškas Dumčai 13

Pas mane yra atėję keli laiška, vienas iš jų apdraustas, adresuoti Vytautui Dumčai.

Prašau kreiptis:

Ch. Pampalas,
387 Sherman Ave. N.
Hamilton, Ont.

Dean Hughes, "The Craig" kūrėjas ir autorius. "The Craig" yra farmeriška programa, skirta dėl Ontarijos ir Kvebeko provincijų farmerių.

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop

Skubus ir Geras Patarnavimas

P. MOTIEJUNAS Savininkas

640 Main St., Winnipeg

Kanados Jūrininkų Unijos nariai surengė demonstraciją prie transportacijos mi-

nistro namų Cornwall mieste. Kaip žinia, šeši jūrininkai buvo pašauti nuo val-

džios laivo. Ministras yra pasirašęs kontraktą su skebių ne unija.

Kolektyvinis Kultūrinis

SVENČI

lika Striūn

tiečių šein

lektvyvinį

"Naujo gy

Neatsiti

dinta nauj

telė. Tary

Striūnaity

sikeitė gy

vietė, kur

smuklė ir

tapo kultū

naityje yr

skaitykla,

torija, vai

parduotuv

Neseniai

buvo atve

Jo paleidi

kė nemaž

naitiškiam

tuose suž

tės. Numa

mazga. E

gyvenviet

centru.

Mokslinini

Darbo Val

LAZDI

Rudamino

Pasidairius po Tarybų Lietuvą

Kolektyvinis Ūkis — Kultūrinis Centras

SVENČIONYS. Aštuoniolika Striūnaičio darbo valstiečių šeimų susibūrė į kolektyvinį ūkį, pavadinę jį "Naujo gyvenimo" vardu.

Neatsitiktinai šitaip pavadinta naujoji žemės ūkio artelė. Tarybų valdžios metais Striūnaičioje pagrindiniai pasikeitė gyvenimas. Gyvenvietė, kurioje seniau tebuvo smuklė ir bažnyčia, dabar tapo kultūriniu centru. Striūnaičioje yra mokykla, klubas, skaitykla, atidaryta ambulatorija, vaistinė, kooperatyvo parduotuvė.

Neseniai į vietos malūną buvo atvežtas garo variklis. Jo paleidimas į darbą suteikė nemažą džiaugsmą striūnaitiškiams: gyventojų butuose sužibo elektros lempuotės. Numatoma įrengti radijo mazgą. Kolektyvinio ūkio gyvenvietė tampa kultūriniu centru.

Mokslininko Paskaitos Darbo Valstiečiams

LAZDIJAI. Pas Lazdijų, Rudaminos, Veisėjų valsčių darbo valstiečius lankėsi svečias iš žemės ūkio akademijos — profesorius Ruokis, surengęs septynias paskaitas kolektyvinių ūkių statybos temomis. Jo pranešimų klausėsi apie 1,500 žmonių.

Paskutiniu metu čia įvyko ir daugiau paskaitų darbo valstiečiams. Lazdijų gimnazijos mokytoja drg. Racevičiūtė lankėsi Rudaminoje. Čia ji pasidarė pranešimą apie didįjį Mičiurino mokslą.

Žibintai "Sikšnosparnis"

VILKAVIŠKIS. Penkis tūkstančius žibintų "Sikšnosparnis" pateiks šiemet Kybartuose esanti "Higienos" įmonė. Kolektyvas ruošiasi naujai gamybai.

Žibintai skiriami kolektyvinių ūkių fermoms apšvieti.

Nemuno Aukštupio Panaudojimas Navigacijai

Pradedami darbai siekiant Nemuno aukštupį pritaikyti navigacijai. Pabaltijo baseino kelių valdyba nuo navigacijos pradžios siūnia plaukiojimo vagai išvalyti ir pagilinti žemsemes, pakeliamuosius kranus, o be to, sprogdintojų grupės.

Ruošiamas seklaus plaukiojimo laivynas. Vyriausio inžinieriaus drg. Ivanovo vadovaujama specialistų grupė baigė ruošti seklaus plaukiojimo 150 jėgų motorinio garlaivio projektą.

Artimiausiais metais numatoma plačiai panaudoti Nemuno aukštupį laivų plaukiojimui. Nemunas taps svar-

bia vandens magistrale, jungiančia Lietuvą su Baltarusija ir Kaliningrado sritimi.

Svečiuose Pas Darbininkus

Daugiau kaip 150 Naujosios Vilnios įmonių darbininkų susirinko "Liepos" klube į Vilniaus universiteto medicinos fakulteto studentų mokslo draugijos surengtą gamtos mokslų ir medicinos žinių populiarizacijos vakarą. Buvo išklausti pasikalbėjimai: "Tarybinės sveikatos apsaugos bruožai", "Kaip suteikti pirmąją pagalbą" ir kiti. Po to įvyko klausimų ir atsakymų vakaras.

Sekandią dieną VVU medicinos fakulteto dėstytojai ir studentai atvyko į svečius pas "Elektrito" gamyklos darbininkus. Svečiai papasakojo apie tarybinę sveikatos apsaugą, kovą su vėžio liga, tuberkulioze, odos ligomis ir kt. Darbininkai pateikė daugiau kaip 50 klausimų.

Vakarų-konferencijų darbe aktyviai dalyvavo medicinos fakulteto profesoriai, vyresnieji dėstytojai, studentai.

"Kalevalos" šventė

Šiemet sueina 100 metų, kai neturtingo karelių-suomių valstiečio sūnus Lenro-

tas surinko pirmąsias 50 runų (epinių dainų) ir išleido II-ąją "Kalevalos" laidą.

Per 100 metų "Kalevala" išaugo — joje dabar apie 1,000 runų. "Kalevala" išversta į daugelį pasaulio tautų kalbų.

Vasario 25-28 dienomis Karelijos-Suomijos TSR švenčiama "Kalevalos" šimto metų sukaktis. Šventėje dalyvauja ir kitų broliškųjų tarybinių respublikų atstovai. Tarybų Lietuvai šioje šventėje atstovauja Kostas Korsakas ir Teofilis Tilvytis.

Delegatai dalyvavo Karelijos-Suomijos TSR Mokslų Akademijos posėdyje, nuvykę į vadinamąjį Kalevalos rajoną, kur bus runų dainininkų varžybos.

Valsčiaus Biblioteka su 500 Skaitytojais

UKMERGĖ. Nuolat auga Deltuvos bibliotekos abonentų skaičius. Šiuo metu biblioteka turi 500 nuolatinių skaitytojų.

Kultūros židiny nesitenkina darbu valsčiaus centre: sudarytos taip pat devynios kilnojamosios bibliotekos, reguliariai lankančios apylinkes, Leonpolio tarybinį ūkį ir vietos mašinų-traktorių stotį.

Nauji Ūkio Laimėjimai

JUSTAS PALECKIS

Lietuvos darbo žmonės atliko didelį darbą atkuriant ir išvystant pramonę bei transportą, įvykdant penkmečio planą. Atkurtos visos pagrindinės maisto ir mėsos bei pieno pramonės šakos, sukurta žuvies pramonė. Atliktas žymus darbas atkuriant, rekonstruojant ir išplečiant lenvosios pramonės įmones. Kapitalo investicijos į tas pramonės šakas sudarė per paskutiniuosius metus daugiau kaip 45 milijonus rublių.

Sekmingai vyko darbas atkuriant metalo apdirbimo įmones. Respublikoje įsivertintos naujos metalo apdirbimosios pramonės produkcijos rūšys: elektromotorai, matavimo prietaisai ir kt. 1948 metais pradėjo veikti alebastro gamykla. Stiprinama pramonės kuro bazė, plečiami energetiniai pajėgumai. Per pirmuosius trejus penkmečio metus respublikos pramonės bendroji produkcija išaugo beveik tris kartus, palyginti su 1945 metais.

Pirmųjų trejų penkmečio metų planą mūsų pramonė įvykdė 105 proc. Visuomenės mūsų respublikos pramonės

bendrosios produkcijos gamyboje jau prašoko prieškarinį lygį. Pramonės lyginamasis svoris respublikos liaudies ūkyje išaugo nuo 35 proc. 1945 metais ligi 46 proc. — 1948 metais. Pramonės įmonių skaičius per tuos trejus metus išaugo daugiau kaip du kartus, o senųjų įmonių atkūrimą lydėjo jų rekonstrukcija ir aprūpinimas moderniais technikos įrengimais.

Tarybų Lietuvos darbo žmonės garbingai įvykdė savo įsipareigojimus ir davė per 32 milijonus rublių viršumplaninių sankaupų.

Darbininkų Klasės Augimas

Žymiai išaugo respublikos darbininkų klasė. Darbininkų skaičius prašoko prieškarinį lygį. Tarybų Lietuvos fabrikuose ir gamyklose išaugo tikri gamybos novatoriai, racionalizatoriai, išradėjai, stachanovininkai, rodantieji socialistiniame lenktyniavime socialistinės pažūros į darbą pavyzdžius.

Stambūs laimėjimai pasiekti atkuriant respublikos socialistinę — Vilnių. Tiems laimėjimams milžiniškos reikšmės turėjo Sąjunginės Vyriausybės

nutarimas, pasirašytas Stalino, dėl pagalbos priemonių Vilniui atkurti. Vilniaus darbo žmonės atsiliopė į tą nutarimą plačiu patriotiniu sąjūdu ir savo noru davė milijonus darbo valandų savo miestui atkurti. Gausiuose susirinkimuose Lietuvos darbo žmonės pareiškė karštą padėką Sąjunginei Vyriausybei ir asmeniškai Staliniui už tėvišką rūpinimąsi mūsų sostinės atkūrimu.

Medžiaginio ir Kultūrinio Lygio Pakilimas

Dėka laimėjimų, pasiektų atkuriant ir išvystant respublikos liaudies ūkį, žymiai pakilo materialinis bei kultūrinis Lietuvos darbo žmonių lygis. Palyginti su 1944 metais, vidutiniškas mėnesinis darbininkų uždarbis išaugo vidutiniškai respublikoje 30 procentų, realusis darbo užmokestis po piniginių reformos padidėjo daugiau kaip dvigubai, o dabar ryšium su tolesniu kainų sumažinimu, — dar daugiau.

Lietuvių tauta šiuo metu pergyvena didžiausios reikšmės istorinį etapą. Tai — Lietuvos žemės ūkio socialistinis pertvarkymas. Kolektyvinių ūkių sąjūdis pas mus prasidėjo 1947 metais. Šiuo metu kolektyvinių ūkių sąjūdis įgijo platų pobūdį. 1948 metų pavasarį pas mus buvo tik pirmieji 20 kolektyvinių ūkių. 1949 metų vasario 15 dienai buvo 926 kolektyviniai ūkiai, o dabar kolektyvinių ūkių skaičius jau siekia 1,136 ir yra per 500 inciatyvinių grupių naujiems kolektyviniams ūkiams organizuoti.

Žemės Ūkio Perorganizavimo Reikšmė

Kolektyvinių ūkių santvarkos pranašumai prieš individualinį ūkininkavimo būdą neginčytini. Tai įtikinamai išrodo tas faktas, kad mūsų jaunieji kolektyviniai ūkiai pasiekė didelių rezultatų pirmųjų metų laiktarpiu. Grūdinių kultūrų derlius 25 proc. viršija individualinių valstiečių derlių. 1948 metų pavasarį įkurtieji respublikos kolektyviniai ūkiai pirma laiko įvykdė žemės ūkio produktų pristatymus valstybei, išmoka kolektyvinių ūkių valstiečiams už darbadienį vidutiniškai po 5-8 kilogramus grūdų, žymų kiekį kitų žemės ūkio produktų ir pinigų.

Žemės ūkio perėjimas į kolektyvinių ūkių kelią griaua senąsias, atsilikusias ūkininkavimo formas Lietuvos kaime, kuris sparčiais tempais keičia savo išvaizdą. Kolektyviniai ūkiai pertvarko kaimą, likviduoja žemės ūkio atsilikimą, tampa tarybinių aktyvistų naujų kadru kalve. Jeigu anksčiau kaime buvo maža partijos narių, komjaunuolių, tai dabar kolektyviniuose ūkiuose spar-

čiai auga partinės organizacijos, kandidatinių grupės, komjaunimo organizacijos.

Tiesiog mūsų akyse auga nauji žmonės, gabūs organizatoriai, kovotojai dėl gaušių derlių. Tūkstančiai jaunų žmonių sėda ant traktorių, įsisavina sudėtingiausių žemės ūkio mašinų darbo techniką. Kolektyvinių ūkių sąjūdis tapo galinga priemone valstiečių masių sąmonin-gumui ir aktyvumui pakelti. Šis sąjūdis atveria kelią į pasiturintį gyvenimą ir sukuria prielaidas galutinai likviduoti klasiinei diferenciacijai, užtikrina socializmo statybą kaime.

Neseniai pasibaigęs Lietuvos KP(b) VI suvažiavimas, apsvarstęs tolesnio kolektyvinių ūkių sąjūdžio vystymosi perspektyvas, priėjo išvada, jog respublikoje yra visos galimybės artimiausiu metu visiškai kolektyvinių ūkių santvarkos pergalei pasiekti.

Mūsų Kraštui Didelė Parama

Sprendžiamą reikšmę, toliau vystant respublikos žemės ūkį ir stiprinant pagalbą kolektyviniams ūkiams, turi priimtas Sąjunginės Vyriausybės nutarimas dėl organizavimo šiais metais 15 MTS respublikoj, dėl traktorių, traktorių plūgų, kultivatorių, o taip pat sunkvežimių, autocisternų, kilnojimųjų, kombainų ir kitų žemės ūkio mašinų paskirstymo Lietuvos TSR. Lietuvos darbo žmonės su didžiausiu entuziazmu sutiko pranešimą apie šią didžiulę pagalbą, teikiamą Lietuvos žemės ūkiui, matydami joje rūpinimąsi respublikos liaudies ūkio vystymusi.

Žemės ūkio perėjimas į kolektyvinių ūkių santvarkos vėžes sudaro sąlygas plačiai pritaikyti mokslo pasiekimus, siekiant pakelti laukų derlingumą ir išvystyti gyvulininkystę. Lietuvos TSR Mokslų Akademijs savo mokslinę veiklą vis labiau sieja su aktualiais socialistinės statybos uždaviniais.

Lietuvos Biudžetas

Pramonės, žemės ūkio ir prekybos vystymasis užtikrino spartų Lietuvos TSR valstybinio biudžeto išaugimą. Lietuvos TSR valstybinis biudžetas kas metai didėja ir 1948 metais pasiekė 1,133 milijonus rublių, palyginti su 608,3 milijono rublių 1945 metais. 1949 metais respublikos biudžetas sudarys 1,307 milijonus rublių.

BUCHAREŠTAS. J Rumunijos vyriausybė atmetė Jungtinių Amerikos Valstijų ir Britanijos protestą, kuriuo Rumunija buvo kaltinama sulaužymu taikos sutarties nuostatų ir paneigimu žmogaus teisių.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.
ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: WAverley 0592

JIE NE KOMUNISTAI, BET...

Kanados Jūrinių Unija dažnai smerkiama ne tik kapitalistų spaudoje, bet ir taip vadinamoje darbininkų spaudoje, kam ji leidžiasi vadovauti komunistams. Laidų kompanijos atsakančios tartis su šia unija todėl, kad jos viršininkai esą komunistai. Kartais išrodo, kad visos darbininkų būdos tuojaus pasibaigtų, jeigu tikrai jie pašalintų komunistinius vadus. Kai kurie unijų vadai viešai rodo įsitikinimą, kad taip ir yra. Pavyzdžiui, Amerikos Darbo Federacija verčia Amatų ir Darbo Kongresą Kanadoje išvalyti iš unijų vadovybės komunistus. Kanados Darbininkų Kongresas veda kampaniją prieš kelias unijas, kurių vadovybėje esą komunistų.

Kad toks įsitikinimas yra klaidingas, galima labai lengvai įsitikinti. Dar visai neseniai buvo atsitikimas Montreale, kada katalikų mokyklų mokytojai buvo sustreikavę. Visos jėgos buvo atsuktos prieš juos. Dar geresnį pavyzdį duoda asbesto darbininkų streikas Asbestos miestelyje, Kvebeko provincijoje. Asbestos gamintojai, 5,000 skaičiuje, jau trys mėnesiai streiko lauke. Jie priklauso prie katalikiško sindikato. Jų vadai katalikai. Ir jie prašo tik 15 centų į valandą daugiau. Kompanija, tačiau, atsisako ir kalbėtis. Ji renka skebus, kuriuos veža į fabrikus policijos apsaugoj. Prieš streikierius pastatyta 150 policininkų. Siunčiama daugiau.

Dabar kompanija grumoją išvargimu iš stubų, kurios priklauso kompanijai. Kiti darbininkai yra išgyvenę tose lūnose po 30 metų. Jie bus išmesti, kadangi jie nori žmoniškesnį atlyginimo. Jeigu jie neišeis geruoju, tai pašauks policiją ir išmes.

Samdytojai nesvarbu, kokiai unijai jo darbininkai priklauso. Jam negera kiekviena unija, jeigu tikrai ji reikalauja daugiau atlyginimo, lengvesnių darbo sąlygų, trumpesnės darbo dienos. Jis išskiria nekurias unijas atakai todėl, kad suskaldyti darbininkų judėjimą. Jam naudinga, kada darbininkai patys pešasi.

Dabartinio metu, aišku, jiems patogiausiai išskirti tokias unijas, kurių vadovybėje yra kairesnių pažiūrų vadų. Apgailėtina, kad nemažai unijų vadų užsikabino ant šito kabluko ir šyrai padeda samdytojams jų kovoje prieš unijas.

KO IESKOJO, TĄ IR GAVO

Attlee ir Bevino valdžia labai supyko ant Kinijos liaudies jėgų, vadovaujamų komunistų, kam jos apšaudė jos karo laivus. Tačiau, kaip atrodo, mažai kur užtarimo ji suras. Ji galėjo gerai žinoti, kad taip atsitiks, jeigu jos karo laivai landžios tokiose vietose.

Amerikiečiai senai ištraukė savo laivus iš Jantzės, kad išvengtų nesutarimų. Kada vienos pusės armijos vienoj pusėj upės, o kitos — kitoj, aišku, vidūrys nesaugus.

Britų valdžia, suprantama, randa pasiaiškinimų. Girdi, laivai vežė reikmenas ambasada Nankinge. Tik įsivaizduokit, net keliais karo laivais. Iš šono žiūrint, išrodo, kad tų laivų buvimas tenai buvo ne kam kitam, o priekabėms. Tai paņāšu tam peštukui, kuris vaikšto vyzų šniūrus paleidęs, norėdamas, kad kas atsistotų ant jų.

Šiuos žodžius rašant dar negalima pasakyti, kuo šis incidentas baigsis. Veikiausiai bus pasitenkinta protestais. Situacija nepalanki diėsnieams žygiams. Tiesa, sakoma siunčiami iš kitur du ar trys karo laivai. Bet upėj karo laivui ne vieta, kada kanuolės, paslėptos pakrantėj, gali lengvai paņiusti į dugną.

Amerikiečiai nudegė nagus. Jie siuntė ginklus ir reikmenas nacionalistams, bet veik visi jie dabar tarnauja liaudies jėgoms. Komunistų vadai ragino jaunimą išmokyti vartoti amerikiečių ginklus ir sumušti nacionalistus, kurie stovi ant kelio į jų ateitį.

KAS NAUJO PASAULYJE

Kinijos nacionalistai atmetė komunistų sąlygas taikai. Jie pasirinko kovą iki galo. Ta kova jau prasidėjo. Nei vienas Kinijos padėties žinovas neduoda nacionalistams progos atsilaikyti. Tęsdami kovą jie tikrai paglobins savo ateitį.

Vakarini pasaulis pravirko dėl rusų "fylerių" Berlyno blokados nuėmimo reikalu.

Iš karto atrodo, kad rusai nori panaikinti blokadą todėl, kad jiems labai nesiseka. Dabar paaiški, kad ne.

Girdi, rusų "fyleriai" skaudžiai užgauna vakarinių jėgų politiką Vokietijoje. Rusų pastangos pastoti kelią Vokietijos padalinimui turinčios didelį pritarimą vokiečiuose. Pastarieji nenorį dviejų Vokietijų.

Vakarinių zonų okupantų pastangos sudaryti valstybę iki šiol nedavusios reikiamų rezultatų.

Paryžiuje įvyko taikos kongresas. Dalyvavo 2,000 atstovų, kurie atstovavo 52 šalų pažangesnius kultūrininkus ir mokslininkus. Kongreso pirmininku buvo

išrinktas Francijos mokslininkas Curie, komunistas.

Paul Robesonas, pasauliniai pagarsėjęs Jungtinių Valstijų dainininkas, pareiškė, kad Jungtinių Valstijų negrai nekariaus prieš Tarybų Sąjungą, kur negrai turi lygias teises su kitais.

Nors dabar yra madoj smerkti komunistus, bet komunistai ir jiems artimesni mokslininkai ir kultūrininkai įrodė, kad jie darbuojasi už taiką, kai jų niekintojai dirba sušilę už naujas skerdynes.

Lenkijos valdžia įteikė Kanados užsienio reikalų ministerijai reikalavimą, kad Lenkijos meniški kūriniai, kurie randasi Kvebeko provincijos meno muziejuje, būtų gražinti Lenkijai.

Tuos kūrinius atgabeno Kanadon lenkų šlėktos.

Lenkų atstovybė sako, kad valdžia bus atsakominga už to turto likimą, kadangi jis dabar randasi Kvebeko valdžios žinioje.

Trys šimtai žymių Jungtinių Valstijų veikėjų pasiuntė laišką kongresui, reikalaudami atmesti militarinį

šiaurės Atlanto paktą. Jie taipgi ragina prezidentą Trumaną pradėti tiesiogines derybas su Tarybų Sąjunga. Pasirašiusiųjų priešakyje stovi James C. Baker, Los Angeles vyskupas, taipgi metodistų bažnyčios vyskupų tarybos prezidentas. Pasakui seka buvęs New York Post redaktorius T. O. Thackery ir kiti.

Jie nurodo, kad minėtas paktas pakenks Europos atsitatymui ir pririš amerikiečius prie žalingos dviejų pasaulių politikos!

Londone įvyko dominijų atstovų konferencija. Atydos centru buvo Indija ir jos premjeras Nehru.

Laike britų viešpatavimo Indijoje, Nehru buvo visai niekinamas. Tris kartus jis buvo pasodintas į kalėjimą. Dabar jis jau didelis žmogus. Kai Attlee atstovauja vos kelis desėtkus milijonų, tai Nehru kelis šimtus milijonų.

Istorija nuėjo toli. Didieji liko mažais, mažieji dideliais.

Katalikų dvasiškija Jungtinėse Valstijose smarkiai priešinasi Trumano valdžios sumanymui įvesti visuotiną, privalomą sveikatos apdraudą.

Priešakin šios kovos stoji Toledo katalikų vyskupas Karl J. Alter.

Unijos ir aplamai amerikiečiai nori tokios apdraudos. Tai sveikas dalykas.

Prieš Trumano planą kovoja ir Amerikos Gydytojų Susivienijimas.

Gydytojų opoziciją galima išaiškinti. Jie numato pavojų savo kišenei, bet kokiais sumetimais kunigėliai taip verkia?

Buvęs Jungtinių Valstijų ambasadorius Maskvoje sako, kad Tarybų Sąjungos mokslininkai neprastės už Amerikos mokslininkus.

Jis mano, kad Tarybų Sąjungos mokslininkai žino, kaip padaryti atomines bombas. Ar jie jas gamina, jis, tačiau, negalįs pasakyti.

Bostono vyskupijoje prasidėjo kova tarp kunigų.

Keli kunigai apkaltino jezuitų kontroliuojamą Bostono kolegiją, kad ji mokinanti erezijos. Girdi, esą aiškina, kad žmogus galįs būti išganytas ir už katalikų bažnyčios sienų.

Kritikai susilaukė nemažos iš kolegijos ir vyskupo. Pavyzdžiui, arcivyskupas Cushing išmetė iš kunigystės kunigą L. Feeney. Jam uždrausta laikyti mišias, sakyti (Pabaiga ant 12 pusl.)

Gegužės Pirmoji

VYT. SIRIJOS GIRA

Nuo laukų gegužės vėjas dvelkia —
Su žiedais ir vėliavom jis siaus.
Žeme, penkmečiui diėngam kelkis!
Traktorai, sukaukite garsiau!

Suksis vis kasdien smarkiau turbinos,
Trykš iš žemės nafta vis aukštyn.
Derlius kilis laukuos ir vynuogynuos,
Kils dirbtuvės, kils namai aukšti.

Ir nebus šaly kampelio tokio,
Kuriam elektra nežibės,
Ir skardus jaunimo linksmo juokas
Visada visoj šaly skambės.

Ženk, Geguže, per šalis plačiasias,
Vėliavos, iškilkite aukščiau!
Suglaustom kolonom žengia masės
Savo darbo vaisiais pasidžiaugt.

Prieš akis paliko darbo daug dar,
Bet sunkumai nugalėti bus.
Mūsų kraštas valandomis auga,
Žodis darbas — žodis įstabus!

Mūsų smūgio neatlaiko plienas,
Nei granitas, nei uola kieta.
Ir visi Gegužės pirmą dieną
Iškilingai pažadam mes taip:

— Kas nubrėžta — turime išpildyti!
Niekada nei žingsnio atgalios!
Augs kviečiai tenai, kur augo dilgės!
Mūsų žemė derlium sužaliuos!

Išdžiovinsim mes balas ir pelkes,
Kursim miestus įstabiuosius mes!
Penkmečiui diėngam, žeme, kelkis,
Jau Gegužė eina per gatves!

Pa

Kinijos gė naujams. Š Sanghajū atžvilgiu už Nanki Atrodo dienos K Jie ko palaikyti ma. Dab: ti užmok Išnaud žūsta an gelbėti n nyje.

Saturd vienas k iš Atėnų būsią tai gu Amer menės.

Pusanį ginkluotų jėgas jau jokio pro

Koresj kad mon sutraukt. į vieną saugoti l lius — v

Partiz sako, yr visais rė yra virš

Ši gad gaus ga pasiluos vų išnau

Kaip negali su žmogus

Visi pe varžymā čiau, kit išlaikys.

Yra žt svajoja žmogaus tarpe rai lų, bet ir

Pavyz ninkai ne tininkų, sugrižti

J. Kar sisalino demais, partnery laisvinir

Išmetit "Atleisk nes jie r

Ištikr darbas y

Kas bu du buvo.

WASH hai prar mirolas rikos an

Sąjunga Prez. I Senatas

Pastabos

Kinijos liaudies jėgos smogė naują smūgį nacionalistams. Sostinė jau užimta. Šanghajus, kuris komerciniu atžvilgiu gal dar svarbesnis už Nankingą, izoliuojamas.

Atrodo, kad nacionalistų dienos Kinijoje baigiasi.

Jie kovojo 20 metų, kad palaikyti liaudies išnaudojimą. Dabar atėjo laikas gauti užmokestį.

Išnaudotojų galia Kinijoje žūsta amžinai. Nedrįsta jos gelbėti nei jų draugai užsienyje.

Saturday Night žurnale vienas korespondentas rašo iš Atėnų, kad ir Graikijoje bus taip, kaip Kinijoje, jeigu Amerika neatsiųs kariuomenės.

Pusantrio šimto tūkstančių ginkluotų jėgų muša liaudies jėgas jau kelinti metai, bet jokio progreso nepadažo.

Korespondentas suranda, kad monarchistai net negali sutraukti daug kariuomenės į vieną vietą. Sako, reikia saugoti kelius, tiltus, sandėlius — viską.

Partizanų, po ginklu, jis sako, yra virš 30,000 bet su visais rėmėjais, talkininkais, yra virš 150,000.

Si gadynė yra darbo žmogaus gadynė. Jis pasiryžęs pasiliuosuoti iš svetimų ir savų išnaudotojų jungo.

Kaip upės bėgimo niekas negali sulaukyti, taip ir darbo žmogus nesulaikomas.

Visi persekiojimai, visi suvaržymai sutruks. Vieni greičiau, kiti vėliau, bet jie neišlaikys.

Yra žmonių, tačiau, kurie svajoja apie naujus darbo žmogaus pajungimus. Jų tarpe randame ne tik liberalų, bet ir socialdemokratų.

Pavyzdžiui, mūsų tarybininkai nori prisidėti prie tautininkų, kurie dar vis tikisi sugrįžti prie galios Lietuvoje.

J. Kardelis, nuo kurio pasišalino tautininkai su krikdemais, verkė verkie tosa partnerystės "Lietuvos išlaisvinimo" kampanijoje.

Išmetinėdamas jiems sako: "Atleisk jiems, Viešpatie, nes jie nežino ką daro."

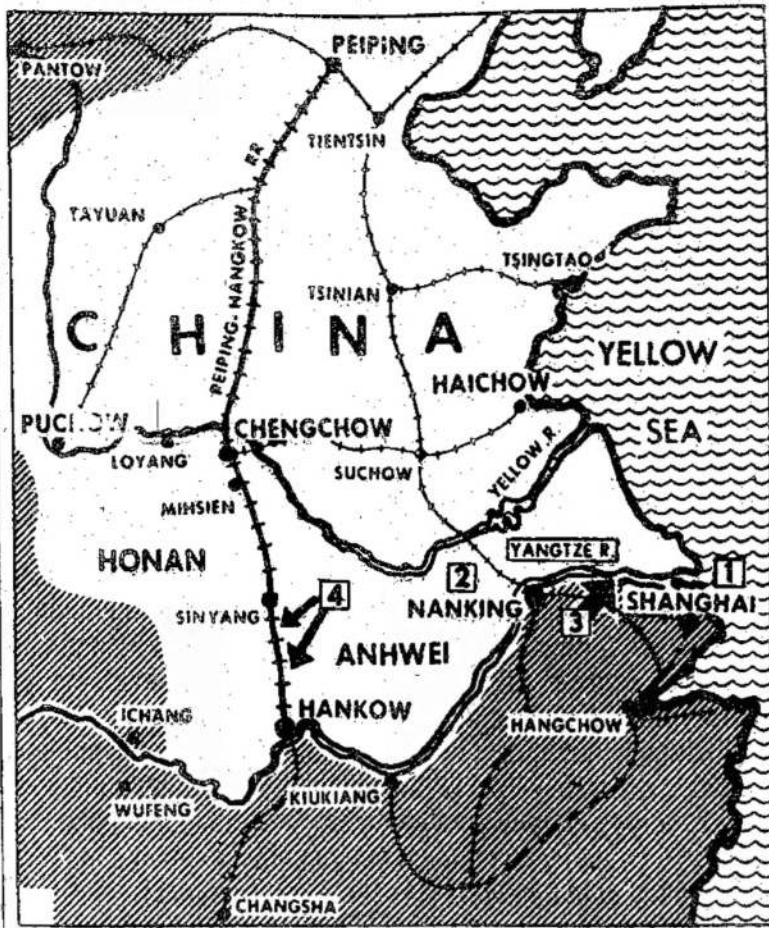
Ištikro, jie nežino, kad jų darbas yra tuščias.

Kas buvo, kad ir labai saldu buvo, nebegrįš.

J. Y.

WASHINGTON. — Oficialiai pranešta, kad vice-ambrolas Alan iKrk bus Amerikos ambasadorius Tarybų Sąjungai.

Prez. Trumanas prašo, kad Senatas jį užtvirtintų.

Balti plotai yra laike pastarosios ofensyvos atkariauti pačia sostinę Nankingą ir kerta Šanghajų. Liaudies jėgos, atrodo, eis tiesiai linkui šiomis dienomis jau išvadavo Hangchow.

Ką Kiti Rašo ar Sako

"Gailėstingas Samarijietis"

Gal įdomiausias — tai buvo revizijos aktas. Revizijos Komisijos narys p. Klimas, skaitęs aktą, pasirodė kaip tikras "gailėstingasis samarijietis". . . Kiek tik kokios netvarkos buvo rasta reviziją darant, vis: "tai ne iš blogos valios", "nežiūrimos blogos intencijos" ir pan.

Keista buvo ir akto pradžia, nes p. Klimas pabrėžė, kad revizija daryta ir aktas surašytas tik nuo 1948 m. birželio mėn., nes iki to laiko buvusi padaryta kita revizija ir aktas perskaitytas . . . susirinkimui (kokiam? V. G.) Aiškiai matyti, kad skyriaus ar pačios CT narių posėdžiui. Negi revizuotojas mano, jog atstovų suvažiavimas ir "susirinkimas" yra tas pats? . . .

Toliau revizijos akto skaitytojas pabrėžia, kad pajamų ir išlaidų dokumentai rasti nesutvarkyti, todėl patikrintos "tik cifros" (?) . . . \$318.16 esą trūksta, bet "blogos valios" nesą, nes buvęs dingęs net \$1,000, bet atsirado. Gal atsirado ir tie 318 dol. 16 centų. . . (Gi gal. . . Laukite! . . . V. G.)

Išlaidų sąskaitos, esą, daug kur įtrauktos po du kartu, pora kartų pinigai nebuvę užpajamuoti, išlaidų orderiai nebuvę vedami, sąskaitų visa eilė be parašų ir nežinia už ką sumokėta, bet. . . "Gal blogos valios nėra". . . O Revizijos Komisija tą pažymėjusi tik tam, kad yra "tokie buhalterijos dėsniai", nors čia pat priduria, jog kita revizija to nepriimtų. Žiū-

rėkite kokie jie "gailėstingi". . . (Mano nusistebėjimas — V. G.) — VI. Geneikis, Darbininke, kritikuodamas tarybininkų suvažiavime, Montreale, duotąjį revizijos komisijos raportą apie tarybos izdo stovį.

Atidengė TŠRS "Suokalbį"

Jau nebe pirmą kartą, tik šį sykį daug isteriškiau, Hearsto spauda praeitą sekmadienį "atidengė naują Tarybų Sąjungos suokalbį".

Didelė antraštė hearstinėje spaudoje durte duria skaitytojui į akį, jog —

"Permainos raudonųjų ministerijoje išaiškinamos nauju posukiu link taikos!"

Įsivaizdinkite: Koks tai baisus suokalbis! Tarybų Sąjunga vėl planuojanti taikos ofensyvą!

Zinoma, Hearstas į tai nekreiptų dėmesio, jei tik viena Tarybų Sąjunga teagituotų už taiką. Bet, šiurpas sukretė jį ir kitus karo ruošėjus, kuomet esą numatoma, jog prie Tarybų Sąjungos taikos ofensyvo galinčios prisidėti ir ne kurios kitos valstybės!

Kaltinimai prieš Tarybų Sąjungos "suokalbį" kaip nors išvengti trečio pasaulinio karo buvo keliami ir pirmiau. Mūsų diplomatai ir aukšti valstybės vyrai juos bandė atskiesti jūroje diplomatinėmis žodžių.

Tą patį pasako ir Hearstas, tik ciniškai atvirai: "Tarybų Sąjunga yra pavojus pasaulio demokratijom, nes ji nenori karo! Ji mobilizuoja visą savo velnišką aparatą agitacijai už taiką! Su naikinkime Tarybų Sąjungą pirma negu ji užagituos kitas padurias valstybes!"

Tai sulaukėme lauk! Atsakomingi valstybių valdonai visu pašėlimu ruošiasi baisiausiajam karui. Ir agitacija už taiką pasidarė didžiausiu prasižengimu, kriminalyste. — Vilnis.

Mindszenty ir Mrs. Ingram

Jungtinių Tautų asamblėjai įteiktas pasiūlymas "svarstyti kardinolo Mindszenty bylą".

Kaip žinia, kardinolas Mindszenty Vengrijoje atlikinėjo priešvalstybinus veiksmus ir dėl jų buvo teistas ir nusmerktas kalėti.

Niujorkiškis "The Worker" (sekmadieninis laikraštis) šiuo klausimu parašė įvedamąjį, kuriame šitaip samprotauja:

Kardinolas Mindszenty buvo teistas už kriminalybes. Jis buvo teistas viešai; apkaltinimo aktas buvo atspausdintas spaudoje (net ir New York Timese); jo teisme buvo pasaulio spaudos korespondentai, jų tarpe Amerikos ir Anglijos korespondentai. Šitie korespondentai vėliau padarė viešą pareiškimą, kad jų raštų-

Kumelė

E. MIEZELAITIS

Išvedžiau į lauką sartiną kumelę,
O kumelėi karčiai sidabru nubalę. . .

Ir, kaip kumeliukas, jaunyste pašėlęs,
Bėga iš paskos jai rudas mėnesėlis.

Eina ji arimais, galvą jau nulenkus,
Zvangios jai vaidenas dobilėlių lankos.

Ko nuleidai galvą, kas tau ką pasakė?
Neliūdėk, kumelė, mano juodaake! . . .

Ji aukštai pakėlė galvą į padangę,
Atminė jaunystę — karčiai nusižvengė,

Atminė, kaip vilko išdidžiai ekėčias,
Šviečiant mėnesienai šoko su kaimiečiais.

Bėgo išdykauti sodan į alyvas,
Į alyvas gaudyt mėnesėlį gyvą. . .

ŠYPSENOS

Jau Tikrai Reikia

Motina: — Kas yra, Jonuk, kad nevalgai špinakų? Norint turėt stiprius dantis, reikia valgyti špinakų.

Jonukas: — Kodėl neduodi špinakų diedukui?

Jeį Taip, Tai . . .

"Duok man dešimtuką, tėte," kreipėsi sūnus.

"Sūnau, man rodos, kad tu jau per didelį prašinėti dešimtukų", atsakė tėvas, išmetinėdamas.

"Veikiausiai tu teisingas. Duok man dolerį."

Labai Reikalinga

Mokytoja: — Kuris iš jūsų galite pasakyti, kam naudinga karvės oda?

Petriukas: — Ji palaiška karvę krūvoje.

Padaryta Klaida

Teta: — Ką tu manai apie savo jauną broliuką?

Antanukas: — Dažnai pagalvoju, kad būtų buvę geriau paimti gandrą, o ne jį.

korespondencijų nieks necenzūravo. Jie rašė, ką matė. Jie sakė, kas teisme buvo, o teisme buvo atlikta tai, kas kiekvienos kitos šalies teisme atliekama teisiškai kriminalistus; teisiama iš Mindszenty prie savo nusikaltimų teisme laisvai prisipažino. Mindszenty buvo teistas ne kaip dvasiškis, bet kaip eilinis nusikaltėlis prieš valstybę.

Tai ką gi Jungtinės Tautos gali daugiau pridėti ar atimti? Kam laikas gaisinti, burna ausinti kalboms apie tai, kas kiekvienam, norinčiam tiesą surasti, jau yra aišku, žinoma.

Bet, "The Worker" nurodo, yra kita byla, kuri bus įteikta Jungtinėms Tautoms, tai byla amerikietės negrės Mrs. Rosa Lee Ingram.

Mrs. Ingram yra motina 12-kos vaikų. Ji nusmerktą Georgia valstijos kalėjiman. Jos teismas nebuvo atviras spaudai ir spauda juo mažžiausia rūpinosi.

Mrs. Ingram — negrė darbininkė. Ji įkalinta dėl to, kad gynėsi nuo baltojo žemvaldžio užpuoliko.

Si Mrs. Ingram'ienės byla bus įteikta prezidentui Trumanui ir Jungtinėms Tautoms, prašant, kad šią darbininkę, šią 12-kos vaikų motiną nekaltai įkalintą, užtartinę.

Matysime, kaip Jungtinių Tautų vadai susirūpins baisy, tragišku šios moteriškės reikalu. — Laisvė.

Mičiuriniame Sode

Doc. M. VALIUS

Nors Mičiurino mokslas tik neseniai Lietuvoje plačiai pagarsėjo ir pagaliau užėmė tinkančią jam aukštą vietą, vis dėlto, nepaisant visų statomų jam kliūčių, jis jau buržuaziniais laikais buvo Lietuvoje žinomas. Jo neskeibė oficialus mokslas, bet jis buvo nagrinėjamas ir taikomas praktikoje kuklių darbuotojų ratelyje mažuose soduose, kur nebuvo ieškoma peino, o vien savo tiriamojo darbo rezultatu.

Vienas tokių sodų yra Ringaudų kaime, Garliavos valsčiuje prie Kauno ir yra ilgametis kūrinytis profesoriaus T. Ivanausko, kurį Tarybų Lietuvos visuomenė pažįsta kaip žymų mokslininką-zoologą. Sodą steigti jis pradėjo 1923 metais, rinkdamas tas vaismedžių atmainas, kurios pasirodė atsparesnės dideliems šalčiams ir šiaip tinkamiausios mūsų klimatui. Tuo būdu susidarė sortimentas, apimantis daugiau kaip du šimtus atmainų vaismedžių ir daugybę kitų aklimatizuotų augalų. Čia į vieną vietą yra surinkti medžiai iš įvairių vietų ir įvairių kūrėjų; čia pamatysi kūrinius mūsų garsių vietinių pomologų Grebnickio, Paškevičiaus, Simirenko ir, pagaliau, Mičiurino. Jau prieš 15 metų aplinkiniams keliais buvo gautos šio didžiojo mokslininko ir originatoriaus išvestos vaismedžių atmainos. Dabar tai jau didoki medžiai, kurie apšėlia veda, ir atvykstančios mokyklų ekskursijos gali pasigrožėti jų puikiais vaisiais. Nepaprastai greit auganti Mičiurino kriaušė "Zieminė bera" per tą laiką užaugo tiek, kad keliolika žmonių gali susėsti jos pavėsyje. Šimtai jos šakelių prieskiepams paplito visose mūsų respublikoje, valstybinių įstaigų bandomuosiuose soduose, mokyklų sodeliuose, Kauno priemiesčių darbininkų sklypuose ir kitur, nes jos mielu noru visiems dalinamos. Pamatysi čia ir kitų įžymybių, pav., obuolį "Safaran-kitaika", kurį Mičiurinas gavo apvaisinęs Sibiro rojūnuką dulkutėmis geriausio Prancūzijos obuolio "Baltosios kalvelės". Čia ir kita įžymybė — garsioji "Belle fleur kitaika", kartu lytinis kartu ir vegetatyvus hibridas ir mentoro veikimo pavyzdys. Štai ir kitas įdomus pavyzdys — tai obelis-gražuolė švelnioji "Kandil-kitaika", sujungusi savyje pietų kraštų švelnumą ir šiaurės kraštų medžio atsparumą. Tai yra delikatinis Krimo obuolys, tarpstantis net Maskvos kontinentinio klimato sąlygomis.

Šiame sode rasi ne tik puikias didžiojo kūrinytis darbininko darbo išdavas, bet taipgi ir pačius kūrinytis pirm-takūnus, taip sakant, medžiagą, iš kurios tie kūrinytis padaryti. Štai, randame čia dažnai minimą vadovėliuose ir paskaitose "Ussurijos kriaušę" (Pirus ussuriensis), kurią Mičiurinas atgabeno iš Tolimųjų Rytų į Vidurinę Rusiją. Bet kas čia greta Ussurijos kriaušės? Pamatyti galima, kad vyšnia, nes nedideli tamsiai raudonos spalvos vaisiai. Tai obelis, Nedzvedzko obelis, paaiškino profesorius. Medis kilęs iš Sibiro, labai atsparus šalčiams, ir todėl Mičiurinas panaudojo jį kryžminimui su mažai atspariomis rūšimis. Iš tos obelaitės ir yra kilę garsūs Mičiurino obuoliai, pavadinti jo "Krasnoznamennoje". O greta dar viena keistenybė: ant obels vaisiai žirnių didumo, geltoni kaip vaškas. Tai irgi Sibiro gyventojas — "Šeidekerio obelis". Buvo bandyta panaudoti ją kryžminimui, bet teigiamų išvadų negauta, tačiau pasirodė, kad tai puikus dekoratyvinis augalas: pavasarį apsikrauna nepaprasto grožio pilnais ružavos spalvos žiedais.

Tik, štai, randame čia dar vieną tolimojo Sibiro gyventoją. Tai "Uoginė obelis" (Malus baccata), kurios sėklas profesorius Ivanauskas gavo iš Čitos apylinkių. 1911 metais Mičiurinas rado šiam medžiui pritaikymą, užauginęs jo hibridą su savo garsiąja "Kandil-kitaika". Gauta nauja atmaina, tiek atspari šalčiui, kad puikiausiai tarpsta taigos zonoje ir dėl to Mičiurino pavadinta "Taježnoje". Prof. Ivanauskui atėjo mintis panaudoti "Taježnoje" kaip poskiejį žemai augiams medžiams auginti. Prof. Ivanauskas jaučia ypatingą simpatiją žemai augiams medžiams ir stengiasi propaguoti šią vaismedžių formą mūsų visuomenėje. Žemai augis medis užima 4 kartus mažiau ploto, negu standartiniai medžiai. Jeigu paprastų obelių viename hektare galima pasodinti 100 medžių, tai žemai augių pasodinsime 400. Taigi žemai augis medis yra idealus medis augintojui, turinčiam savo dispozicijoje keturą šimtų kvadratinį metrų. Be to, šie medžiai turi dar kitą pranašumą: jie veda labai greit, štai eilė obelaitių, kiekviena apie 3-4 cm. storio ir kiekviena neša apie dešimtį puikių obuolių. Jų priežiūra labai patogė, nes nereikia kopėčių, labai palengvina kovą su kenkėjais. Kauno priemiesčių darbininkai su mielu noru sodina žemai augius medelius ir greit iš jų sulaukia naudos. Socialistiniame ūkyje jie taip pat turi didelę reikšmę: apsodinant didesnius sodų plotus kolektyviniuose bei tarybiniuose ūkiuose normaliais medžiais, pastarųjų tarpai užpildomi žemai augiais. Kol dar neveda normalūs medžiai, jų tarpeilėse jau spėjama išsivystyti ir vesti žemai augiai ir jau antrais, trečiais po pasodinimo metais spėja idėtaį darbą apmokėti. Bet jų amžius trumpas — po 20 metų jau jie išsiesmė ir pradeda nykti, o tuo tarpu jau pasiekia savo pilno našumo normalių medžių eilės. Tuo būdu anksčiau ir pilniau išnaudojamas visas apsodintas plotas.

Remiantis Mičiurino praktika čia buvo atlikta taip pat vegetatyvi hibridacija, pav., kriaušės ir gudobelės, toliau kriaušės ir amelankio. Gauti tuo būdu vaismedžiai buvo įsodinti į žemę daug giliau, negu normaliai sodinama. Pasėka buvo ta, kad hibridas sudarė antrą šaknų eilę arčiau žemės paviršiaus, o su laiku visai atspalaidojo nuo poskiepio šaknų. Gavosi medis, visiškai sudarytas iš prieskiepio. Einant Mičiurino nurodymais, tokie medžiai pradeda vesti anksčiau ir duoda geresnius vaisius. Dedamos viltys pilnai save pateisino ir nelaukta davė dar vieną pranašumą: atžalos tokio medžio, priklausančios vien prieskiepiui, turi visas jo taurias savybes, tad, atskiros nuo motininio medžio ir užaugintos, jos nereikalauja skiepymo ir duoda aukštos kokybės vaisius.

O štai ir ištisas sortimentas vynuogių. Iš jų vienos mičiurininės, gautos iš Tolimųjų Rytų, kitos išvestos čia Lietuvoje. Žinoma, tai ne Krimo ir ne Kaukazo didžiųjų vynuogės, bet vis dėlto mums, šiauriečiams, didelės prabangos dalykas. Jų uogos vidutinio dydžio, bet saldi, todėl sudaro vertingą įnašą į mūsų pomologiją. Ypač susidomėjimo verta viena jų atmaina su didokomis mėlynomis uogomis čia pat Obelynėje išvesta. Bandymai parodė, kad ji išlaikė kelių dienų 27 laipsnių šaltį ir dargi po tos žiemos davė normalių derlių. Kadangi vynuogėms dauginti nepaprastai lengva, tai ši atmaina iš Obelynės jau gerokai paplito po įvairius Lietuvos užkampius.

Įdomus Obelynėje miškiniai medžių rinkinys, labiau siai iš Sibiro taigos. Visų pirmausia krinta į akį Sibiro kėdras, artimas mūsų pušiai medis, tik jo kankorėžiai la-

bai dideli, o įdomiausi jo riešutukai. Šie riešutukai Sibire plačiai vartojami valgiui ir jais, tarp kitko, maitinasi ištisa eilė paukščių. Greta su kedrais aptinkame sode Sibiro kenį, nepaprastai švelnų spygliuotą medį, vertingą statybai tinkama mediena. Toliau — dvi ypatingos maumedžių rūšys: Sibiro maumedį ir Kurilų maumedį. Greta dėl palyginimo pasodinti ir užaugę iki to paties ūgio Japonijos ir Europos maumedžiai. Vaizdžiai matosi šių rūšių skirtumai. Greta su spygliuočiais aptinkame čionai visą kolekciją įvairių lapuočių. Iš jų kai kurie pasirodė pilnai tinkami mūsų klimatui, kaip, pav., Amerikos šiaurėje augantis raudonasis ažuolas; apie dešimtį egzempliorių 25 metų amžiaus. Šie medžiai puošia

vieną iš paskirtų jiems kampečių, kartu su cukriniu klevu, tokio pat ūgio. Pastarųjų medžių syvai yra labai saldūs ir kai kur panaudojami cukrui gaminti. Iš kitų lapuočių kontrastinį vaizdą sudaro raudoni bukai, kilę iš Krimo, bet vis dėlto išlaikę žiemą 1940 m., kai žalieji bukai, kilę iš centralinės Europos, visai iššalę.

Šio sodo mažiame parke, medžių tankumyne rado sau prieglaudą gausi paukščių bendruomenė, tuo labiau, kad rūpestinga gamtininko ranka parūpino jiems daugybę inkilų, ūrbitinių lizdų ir pan. Tad vasaros metu paukščių čiuobėjimas nesiliauna, ir čia ekskursantas prigimtoje būklėje gali pamatyti tai, ką yra matęs muziejuje arba skaitęs knygoje.

Tarybinė Kultūra 1948

Švietimas

Šiais metais Tarybų šalyje yra 200,000 pradinių, nepilnų vidurinių ir vidurinių mokyklų ir 3,500 technikumų, kur mokosi per 34 milijonus moksleivių. Ypač ryškus kultūros pakilimas tautų, kurios cariniais laikais buvo pasmerktos skursti visišką tamsumą ir išmirti. Antai, Kazachijoje, kur iki revoliucijos iš 100 kazachų 98 buvo neraštingi, šiais metais — 8,000 mokyklų, kuriose mokosi daugiau kaip 1 milijonas vaikų. Visose nacionalinėse respublikose ir srityse yra dėstoma gimtąja kalba.

1948 metais į 800 tarybų šalies aukštojo mokslo įstaigų buvo priimta 180,000 jaunuolių ir merginų. Šiuo metu TSRS institutuose ir universitetuose mokosi viso 730,000 studentų, o drauge su neakivaizdinių aukštojo mokslo įstaigų studentais — per milijoną, t.y. žymiai daugiau, negu visose Vakarų Europos šalyse.

125,000 inžinierių, gydytojų, agronomų, pedagogų ir kt. baigė 1948 metais tarybines aukštojo mokslo įstaigas.

Tais pačiais metais atvėrė duris 24 naujos aukštojo mokslo įstaigos. Jų tarpe — 1 universitetas, 12 pedagoginių svetimų kalbų institutų, mokytojų, transporto-ekonomikos, prekybos, miško technikos, teatriniai institutai. Naujos aukštojo mokslo įstaigos suorganizuotos beveik visose TSRS nacionalinėse respublikose.

Į šiais metais atidaryta, Tadžikijos Valstybinį universitetą Stalinabade priimta 200 žmonių, iš jų 120 — tadžikai. 10 mokslo daktarų ir 12 kandidatų veda keturiuose universiteto fakultetuose pedagoginį ir mokslinį darbą.

Rygoj šiais metais atidarytas teatrinis institutas, Šiauliuose (Lietuva) — pedagoginis institutas, svetimų kalbų pedagoginiai institutai atidaryti Baku (Azerbaidžanas), Jerevane (Armėnija), Tbilisi (Gruzija), Kijeve (Ukraina), Minske (Baltarusija) ir kituose TSRS miestuose.

TSRS neakivaizdinėse aukštojo mokslo įstaigose mokosi 270,000 studentų. Vien 1948 metais priimta per 100,000 žmonių. Naujai priimti studentai — daugiausia darbininkai, tarnautojai, meistrai ir technikai, dirbantieji įvairiose įmonėse ir studijuojantieji bedirbant savo pagrindinį darbą.

Šimtai tūkstančių jaunų tarybinių žmonių ruošiasi mokslinei veiklai. Mokslo Akademijos institutuose ir laboratorijose mokosi šiais metais 1,550 aspirantų ir daktarantų; Maskvos universitete — 680 aspirantų. Jų tarpe — atstovai 52 tautybių, gyvenančių Tarybų Sąjungoje. Šiais metais TSRS Mokslo Akademijs praplėtė aukščiausios kvalifikacijos mokslinių kadrų — mokslų daktarų paruošimą. Į daktarantūrą priimti 200 mokslo kandidatų, kuriuos komandiravo sąjunginių respublikų akademijos, ministerijos, įmonės ir šalies aukštojo mokslo įstaigos.

TSRS Mokslo Akademijs

Aštuoni moksliniai skyriai, 54 mokslinio tyrimo institutai ir 4 sekcijos sudaro TSRS Mokslo Akademijs, kurios kolektyve yra 164 tikrieji nariai ir 269 nariai-korespondentai.

Kiekvienas Mokslo Akademijos institutas savo ruožtu vadovauja ištisam tinklui TSRS veikiančių mokslinio tyrimo įstaigų. TSRS Mokslo

Europos Žmonės Neis į Karą

PARYŽIUS. — Kuomet Thorezas čia, Togliatti Italijoje ir kiti komunistų vadai Europoje ir kitur padarė savo pareiškimus, kad darbininkai ir darbo žmonės bendrai neis į karą prieš Tarybų Sąjungą, tie pareiškimai buvo keliami pasaulinėje spaudoje kaip komunistų išdavystės įrodymas.

Bet Amerikos spauda, kaip kapitalistinė pasaulinė spauda bendrai, užtyli faktą, kad ir nekomunistiniai darbininkų vadai čia Vakarų Europoje jums pasakys tą patį: liaudis neis į karą prieš TSRS.

CGT Vadas

Francūzijos Generalinė Darbo Konfederacija (CGT) turi apie penkius milijonus narių. Amerikos spauda niekad nepamiršta, rašydama apie CGT, pridėti apibūdinimą: "komunistų dominuojama". Bet vaikas čia Francūzijoje žino, jog CGT apima įvairiausių nusistatymų darbininkus, kad CGT kalba darbininkijos daugumos vardu, ir kad vadovybė toli nėra išimtinai komunistų rankose.

CGT turi du generalinius sekretorius. Vienas Benoit Franchon, yra komunistas, ir kiekvienas jo pareiškimas cituojamas Amerikos spaudoje, žinoma, su priedu "komunistų dominuojamos CGT komunistinis vadas..." Antras yra Alain Le Leap, ne komunistas, žinomas kaip tradicinio francūzų unijizmo sindikalizmo reiškęjas. Jo pareiškimai JAV spaudoje visuomet ignoruojami.

Neseniai Le Leap pareiškė spaudai:

CGT vadovybė susideda iš

Akademijos sudėty yra visų mokslo sričių laboratorijų, observatorių, muziejų stočių ir mokslo draugijų. Įvairiose šalies respublikose ir rajonuose Mokslų Akademija turi filialus, kurie pasiektam tikro lygio paverčiami atskirų respublikų Mokslų Akademijomis. Jau 10 tarybų socialistinių respublikų yra įsteigtos Mokslų Akademijos.

Šiomis dienomis sukako penkeri metai nuo Armėnijos TSR Mokslų Akademijos atidarymo dienos. Toji Akademija šiuo metu tapo stambiu mokslo centru, vienijančiu 30 tyrimo įstaigų. Jos kolektyve 24 tikrieji nariai, 20 narių - korespondentų, daugiau kaip 250 mokslų daktarų bei kandidatų.

1949 metų sausio mėnesį savo 20-metį minį Baltarusijos TSR Mokslų Akademija. Ji vienija 16 mokslinio tyrimo įstaigų. Joje yra 27 tikrieji nariai ir 29 nariai-korespondentai.

(Bus daugiau)

12 komunistų ir 12 nekomunistų. Jokia politinė partija nedėminuoja CGT. Komunistų partija neduoda mums įsakymų, bet mes turime jo pilią paramą, ir esame patenkinti, kad ją turime.

Ko Amerikos spauda nenori, tai kad kiekvienas darbininkas čia Francūzijoje stovi į kairę nuo centro. Nesvarbu, ar jis komunistas ar socialistas, nepartinis ar krikščionis, marksistas ar sindikalistas, jis beveik automatiniai stovi kairėje. Kuo anksčiau Amerika tai supras, tuo geriau. Ir tą galima pasakyti apie visą Europą: darbininkija stovi kairėje.

Apie karo pavojų nekomunistinis Francūzijos darbininkų vadas sakė:

Mes darbininkų judėjime, ne komunistai lygiai kaip komunistai, tikime, kad Vakarai ruošiasi karui, ir kad Marshallo planas yra tikrai priekarga prie to karo prisirošimo. Joks rimtesnis francūzas, nežiūrint kokiai partijai jis priklausytų, netiki rimtai, kad Marshallo planas yra tikrai Amerikos gerasirdingumo vaisius. Mes žinome kur taikoma...

Mes taipgi tikime, kad Britanijos darbininkai irgi taip supranta.

Francūzijos darbininkų klasė nemato reikalo dalyvauti tokiam kare. Francūzijos darbo žmonės neleidžia prarasti karo planų. Mes ne tikime, kad Tarybų Sąjunga vestų karą prieš Francūziją. Mes taipgi netikime, kad Francūzija vestų karą prieš TSRS. Ir mes žinome, kad rimtai kalbant niekas Francūzijoje negali paneigti šių dviejų tiesų.

Padėtis Italijoje

Italijos Generalinė Darbo Konfederacija (CGIL) atstovauja septynius milijonus darbininkų. Jos vadai, komunistai, kaip ir Francūzijoje, pakartotinai pareiškė, kad De Gaspario valdžia nedrįstų mestis į karo avantiūrą,

nes darbininkija lengvai galėtų paralyžuoti šalį: generalinis streikas būtų praves-tas be atidėlojimo.

Ir Francūzijos ir Italijos darbininkų vadai tiki, kad prie generalinio streiko neprileis, nes valdžios naujas galimybę ir nedrįs eiti taip toli. Le Leap Francūzijoje ir CGIL vadai Italijoje su įsitikinimu sako, kad jeigu Italijos ir Francūzijos žmonės pajus, kad valdžios daro konkretiškus tuojautinius žingsnius link karo, jos greit būtų nušluotos per taikingą procesą: žmonių balsai tai padarytų.

Kaip Britanijoje?

Bet kaip Britanijoje? Oficialioji Darbo Partijos vadovybė net bažijasi, kad darbininkai jai yra ištikimi ir eis visur jos vedami, įskaitant ir karą prieš TSRS. Tie vadai bando pamiršti, kaip Britanijos darbininkai, nuo kairės iki nuosaikaus centro, TSRS pilietinio karo metu kovojo prieš intervenciją ir darė kliūtis savo valdžiai intervenciją pasekmingai praves-ti. Jie nori pamiršti kaip elgėsi uostų krovikai, angliakasiai, geležinkeliniai, jūrininkai, kurie atsisakė pakelti ranką prieš jauną tarybinę respubliką.

Tuo tarpu, kai Bevinai, Attlee, Morrisonai ir jų draugai bando įkalbėti pasauliui (ir sau), kad darbininkai leisis vedami į karą prieš TSRS, realistai laikosi kitos nuomonės.

Du darbiečiai vadai, Pritt ir Driberg, jau nekalbant apie Zilliacusą, visai neseniai pareiškė, kad remiantis ant visų davinių, aišku, kad karas iššauktų generalinį streiką ir Britanijoje.

M.

BERLYNAS. — Per dvi pastarąsias savaites bedarbių skaičius Vakarų Vokietijoje pakilo iki 1,132,140. Tai oficialus pranešimas.

Wallace Beery, plačiai žinomas su dukteria Carol mas jūdžių artistas, užbaigė Ann. Jis išdirbo jūdžiuose 34 savo darbą — mirė. Čia jis metus. Mirė sulaukęs 65 mt.

Džiaugiuos Sugrįžusi

Rašo M. POSKIENE

Vokiečiams užėmus Lietuvą, buvau prievarta išvežta į Vokietiją. Dirbau pas ūkininką už menką atlyginimą. Darbo valandos nebuvo nurodytos. Dirbau kiekvieną dieną nuo tamsos iki tamsos. Tarybinei kariuomenei pradėjus smarkiai žygiuoti į priekį, gavome įsakymą pasitraukti. Per ilgą ir sunkią kelionę pasiekiau Heidę, tai yra mažą miestelį netoli Hamburgo. Čia teko dirbti viename vokiečių pabėgėlių lagery. Dirbau jau neilgai, tik dvi savaites — baigėsi karas. Užėmė anglų kariuomenė. Po kapituliacijos, anglų karo valdžios įsakymu, visi tremtiniai turėjo registruotis. Vėliau susikūrė lageriai, kuriuose galima buvo rasti nemaža lietuvių. Apsigyvenau viename Hamburgo "Damtor" lagery. Po mėnesio lageris buvo iškeltas į Liubeką. Artilerie Kaserne. Šitoj

stovykloj gyvena apie 500 mo sąlygų buvau priversta ieškoti darbo kitam lageryn. Klingenburge vaikų stobuvo vykloje. Dirbau tik už prae gyvenimą. 1946 m. rudenį anglų darbo ministerija pareikalavo pabaltijiečių moterų darbams į Angliją. Į tarybinę grįžti baisu. Išvažiavau į Angliją laimės pasisemti. Dirbau džiovininkų sanatorijojej Mančestery Ladyvell sanatorium. Darbas buvo sunkus ir pavojingas. Maistas blogas, atlyginimas mažas. Anglų administracija žiūrėdavo išplėtus akis kaip į nupirktą vergą. Tame pačiame rajone, gretimame name, dirbo taip pat trys lietuvišės šilininės, Augaitė ir Stūkaitė.

Išdirbę 5 mėnesius, kreipėmės į Londone esantį poną Balutį, kad nors kiek padėtų. Ponas Balutis į mūsų prašymą atsiliepė tokiais žok. (Pabaiga ant 8 pusl.)

Užsitikrinkit Pagalbą Ligoj ir Nelaimėj

Istodami |

Sūnių ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija

VAJUS TĖSIS nuo KOVO 1 iki BIRŽELIO 1

Laike Vajaus Įstojimas Perpus Nupigintas

Jaunimas nuo 16 iki 20 metų amžiaus Vajaus Metu Priimamas Be Įstojamo Mokesčio

Draugija Turi 11 Kuopų Kanadoje Pašalpomis Išmokėjusi \$60,000

Pašalpos Moka: \$3.50, \$7.00 ir \$10.00 į Savaitę

Pomirtinės Moka: \$80.00, \$120.00 ir \$160.00

Nario Mokestis: 35 c., 65 c. ir \$1.10 į Mėnesį

Draugijos Kapitalas Siekia Arti \$22,000

Dėl informacijų kreipkitės:

J. Kevža, 11 A Delaware Ave., Toronto 4, Ont.

R. TESLIA

REAL ESTATE & INSURANCE

REAL ESTATE

- NAMAI -
- (Tuojautiniam užėmimui)
- BUNGALOWS -
- KRAUTUVES -
- BIZNIAI -
- FARMOS -

Mes turime klientų, norinčių pirkti namus

GENERALE APDRAUDA

- GAISRO
- AUTOMOBILIŲ
- NELAIMES IR SVEIKATOS
- PLĖSIKŲ
- ATSAKOMYBES
- BOILERIŲ
- BONU

Jūsų Patarnavimui Kiekvienu Momentu

863 Bloor St. W. - Toronto - LA. 2612 KE. 7896

MONTREALO ŽINIOS

Užbaigė Gyvenimo Dienas

Balandžio 19 d., po ilgos ir sunkios ligos, užgeso amžinai Ona Žigaitienė, sulaukusi 73 metų amžiaus. Palaidota 22 d. balandžio. Dideliam nuliūdime paliko savo keturias vedusias dukteris, vieną sūnų, keturis anūkus. Palaidota su bažnytinėmis apeigomis, nes to velionė pageidavo.

Staigiai Mirė

Balandžio 20 d. mirė kitas senas lietuvis, tai Vincas Kajeckas, sulaukęs 75 metų amžiaus. Jis jau iš senai skundėsi savo prastu skilviu — ne viską galėjo valgyti. Velykų dieną buvo bažnyčioje, iš bažnyčios nuėjo į svečius pas kaimynus ir iš ten grįžęs naktį smarkiai susirgo, matomai ką nors sunkaus užvalgė, kas jo skilviui netiko. Nors buvo dedamos pastangos pagelbėti, bet viskas buvo veltui — ligonis 20 d. balandžio mirė. Palaidotas 23 d.

Nuliūdime paliko vieną dukterį, vieną sūnų Montreale ir du sūnus Amerikoje, taip gi daug pažįstamų ir draugų.

Daug Sužiedotųjų

Velykų dienoje, susižiedavo Leonas Cekauskas su Anele Raslevičiene. Sužiedotinė yra viena iš tų, kuri neseniai atvykusi iš Vokietijos. Ji yra Vilijos choro narė.

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947

J. M. Rosenfeldas

Advokatas
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teisinių patarimų, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morganius ir kt.
20 St. James St E. Kamb 36
MONTREAL, QUE.

Tel.: BELairs 2200.

Valandos: 4—5 po pietų, 7—9 vak.
ir sulig susitarimo, išskiriant
šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Furiu savo ligoninė, egzaminuoju ir gydu įvairias ligas.
Darau visokias operacijas ir persvietimus (X - Rays).
Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams paginta kaina.
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Venerinių L'gų ir Akušerijos
3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

iš Vokietijos lietuvi.

Linkiu jiems ilgo ir laimingo gyvenimo!

Serga

Balandžio 19 d. susirgo V. Zuperka. Kokia liga serga, neteko sužinoti. Ligonis rangasi savo namuose.

Linkiu greitai pasveikti.

Margučių Vakariene

Balandžio 23 d. įvykusi "margučių" vakariene Vytauto Klubo svetainėje buvo labai pasekminga. Buvo daug svečių, jų tarpe ir daug naujai atvykusių lietuvių.

Korespondentas

Winnipeg Lietuviai Girdės Savo Orkestrą Gegužės Paminėjime

WINNIPEG. — Šio miesto lietuvių girdės savo orkestrą grojant Pirmosios Gegužės paminėjime, kuris įvyks Playhouse teatre. Taip pat bus ir kitų tautų orkestrai.

Lietuvių orkestrui vadovauja draugė E. Lepėškaitė, jauna muzikė.

Nepamirškite, kad paminėjimas prasidės 2.30 val. po pietų.

Reporteris

DŽIAUGIUOS SUGRĮZUSI

(Atkelta nuo 7 pusl.)

džiais: "Nė vienas nemirė nuo šito maisto ir darbo, nemirsite ir jūs". Daug lietuvių, patekę į Angliją, šandien labai gailisi, nes čia didelis išnaudojimas, pavergimas ir pažeminimas darbininko. Dėl visokių grasinimų ir propagandos bijojau grįžti į tėvynę. Tačiau nutariau vieną kartą važiuoti į Lietuvą. Parašiau TSRS ambasadoriui Londone prašymą, kad padėtų man šiuo reikalu. Kelionė truko tris savaites. Sugrįžau namo laimingai. Buvo pasakojama, kad Lietuvoj vien duobės ir griuvėsiai. Nesitikėjau rasti nei tėvų, nei seserų.

Tačiau, sugrįžusi į Ramygalą, nustebau. Viskas stovi, kaip palikau. Koks džiaugsmas motinai! Tikrai esu laiminga grįžus į savo kraštą.

Nė vienas lietuvis nesigailės grįžęs į gimtąją žemę, kad ir kokius šmeižtus beskleistų apie ją įvairūs sam-

dyti "komitetininkai". Žemės ūkio produktų Tarybų Lietuvoje dabar nė kiek ne mažiau, kaip kad prieškariniais laikais buvo, gausu ir pramoninių prekių. Kortelių panaikinimas ir naujų pinigų įvedimas padarė gyvenimą kur kas lengvesnį. Tai ypač jaučiame mes, moterys, kurioms tenka visą namų ūkį tvarkyti.

Šiandien, kai tiek kančių iškentėjus, tiek vargų išvargus, aš vėl esu savo krašte, pas savo tėvelius, man norisi sušukti:

Džiaugiuosi laimingai sugrįžusi!

Džiaugiuosi esanti Tėvynėje!

Linkiu ir visiems Liubeke esantiems pažįstamiems greitai laiku grįžti.

PEIKIA AMERIKOS KOMUNISTŲ TEISMA

NEW YORKAS. — O. J. Roggė, buvęs generalio prokuroro asistentas, sako, kad komunistus teisia "politinio linčo atmosferoje".

Jis nurodo: "Net neteislinga sakyti, kad teisiamas marksizmas-leninizmas. Teisingiau bus pasakius, kad teisiama generalio prokuroro įsivaizduotas marksizmas-leninizmas — kaip jis jį supranta. Palyginimu galėtų būti Ku Klukso Klanas supratimas apie katalikų bažnyčią, kaip pagrindą teisti katalikybę".

Rogge dar pridūrė: "Jei pas mus teisiama politinė doktrina, tai mes paniekinam save ir savo teismus viso pasaulio akyse".

Telefonas: HE. 3466

VERDUN PLUMBING CO.

Plumbing — Heating — General Work
Šaltkalvystė, Suvirinimas gesu, metalinių cementu ir kiti darbai sulig susitarimo

633 Burnside St. Montreal, Que.

Savininkas P. Gurklis

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataršimas

Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

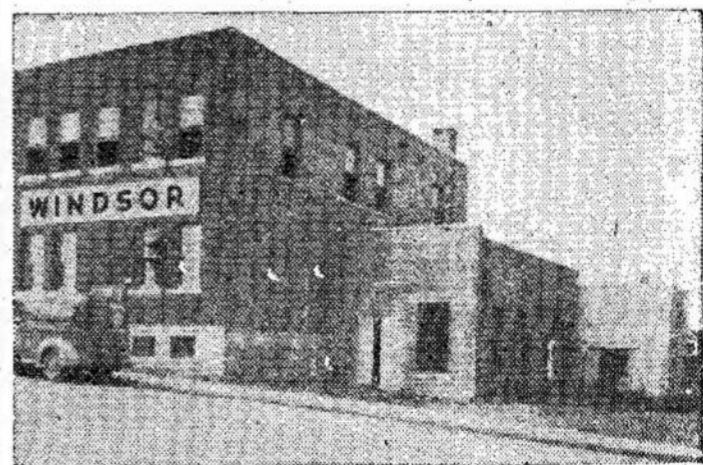
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRENMORE 6679

VERDUN, QUE.

Naujienos iš Vancouverio

Šeštadienio vakare, balandžio 9 dieną, buvo suruoštos šventės draugams K. F. Makarevičiams naujoje jų vietoje. Būrelis pažįstamų ir draugų susirinko savininkams nesitikint — nustebino juos ir visi praleido laiką linksmoj ir malonioj nuotaikoj.

Visi gerėjosi reginiu, matomai šios miesto dalies gyventojams. Pakalnėje — pasikendęs šviesos miesto centras; už jo, į šiaurę, už Burard įlankos, aukšti sportininkų mėgiamieji kalnai snieguotomis viršūnėmis, o po dešinei, rytuose, skleidėsi kaip jūra mirgančiose švieselėse pasinėrus darbo žmonių apgyventą dalis. Tai miesto dalis, kurį prieš kiekvienių rinkimus gazdina reakcinius politikierius.

Konservatų ir liberalų įtaka iš ten jau senai išstumta, o CCF demagogas A. McInnis taipgi gal bus žmonių atmetas ateinančiuose rinkimuose, nes nei burnos neatvėrė prieš karinę Atlanto sutartį, už taiką. Jo vietą gal užims V. Bianco, darbininkė moteris, kovotoja už taiką.

Sekmadienį, balandžio 10 dieną, įvyko Sūnų ir Dukterų Draugijos susirinkimas. Lankytojai pranešė apie dvi ligones, O. Peterson ir O. Grinkus. Teko sužinoti, kad yra sužeistas nuolatinis mūsų spaudos rėmėjas draugas J. Račkauskas, o kitas lietuvis Alex Timpa, sunkiai serga Mount St. Joseph ligoninėje.

Baigiantis susirinkimui, lenkai užkvietė pasižiūrėti filmų gretimoje svetainėje. Filmas buvo iš demokratinės Lenkijos. Žiūrint į skubų vadyką griuvėsių, modernią statybą, naujoviškas mašinas, jaunuomenės entuziazmą, naują vadovybę — darėsi suprantama, kodėl yra tas biaurus šmeižtas ir spieginimas kapitalistinėje spaudoje prieš rytines valstybes.

Filmoms pasibaigus, įvyko Lietuvių Literatūros Draugijos 126 kuopos susirinkimas. Laiškas nuo kuopos pirmininko Wm. Valiuko, kuriam jis žada sugrįžęs iš tolimo miško darbų dirbti draugijos ir darbo žmonių labui su dar didesne energija, — buvo priimtas gausiu rankų plojimu.

Pirmosios Gegužės apvaikščiavimo komitetas kvietė per laišką visas darbininkų organizacijas ir pavėjinius dalyvauti viešojoje eisenoje. Visi prašomi susirinkti ant Georgia viadukto 12.30 val. po piet. Iš ten demonstraci-

Velykų dieną visų miestų moterys demonstruoja savo aprėdalus. Kai kurios, kad atkreipti į save reporterių atydą, išsigalvoja keistų dalykų. Šios dvi newyorkietės laimėjo savo "point" pridedamos kiaušinių.

Geras Sumanymas

J. YLA

Jau pora draugų pasiūlė pakelti klausimą, ar nebūtų gerai išleisti knygelės formoj Kanados lietuvių kūrybos rinkinėlį. Jie sako, kad Kanados lietuviai yra para-

ja prasidės pirmą valandą ir eis per miestą į Brocton Point Stanley Park, kur įvyks masinis susirinkimas.

LLD Centro Komitetas prašo paramos knygų leidimo fondui. Tam tikslui aukojo sekančiai: po \$1.00 — R. Elerton, K. Makarevičius, Gen. Gurkšnis, P. Kiškis, P. Bukiš, J. Misevičius, S. Daildonis. Po \$2.00 — E. Gerulaitis, J. Narusevičius, Ch. Meškauskas. Po \$3.00 — Vl. Crich, O. Grinkus, A. Grinkus. Kuopa paaukojo \$6.00. Viso suaukota \$28.00.

Pasiūlymus darbus, susirinkimas baigėsi.

A. G.

šę nemažai eilėraščių, apysakaičių, kurias būtų verta surinkti ir išleisti, kas būtų geru pasiskaitymu.

Reikia pripažinti, kad labai puiki idėja. Bet reikia ją bent kiek reformuoti. Aš čia, išskeldamas viršun tą idėją, noriu pataisyti pasiūlymą ir pakviesti kitus draugus atsiliepti į klausimą.

Surinkti visus seniau spaudoje tilpusius kūrinius būtų neįmanomas uždavinys. Daugiausia kanadiečių ir buvusių kanadiečių eilėraščių ir apysakaičių tilpo amerikiečių spaudoje. Kas gali juos surinkti iš tų laikraščių? Ir kiek metų atgal tas viskas įvyko?

Kitas dalykas, kuris reikia turėti mintyje, tai kad daugelis tų eilėraščių ir vaizdelių buvo apie to laiko gyvenimą, kovas. Daugelis jų dabar būtų jau neįdomūs.

Rinkinys turėtų būti neturėtų didelio pasisekimo tarp skaitytojų. Yra autorių, kurių varoas tebėra tiek pat garūs, kaip kad buvo 100 metų atgal, bet jų kūriniai, skaitant dabar, nebe taip įdomūs.

Būtų daug geriau, kad visi seniau rašiusieji ir dabar rašantieji, taipgi ir dar nedalyvavusieji mūsų spaudoje, nusistatytų parašyti ką nors nauja, iš šių laikų. Galima būtų nuskirti laiką, sakysime, iki rudenio. Kiekvienas galėtų parašyti po keletą eilėraščių, vieną kitą vaizdelį. Toks rinkinėlis būtų gal daug vertingesnis ir turėtų daugiau skaitytojų.

Dalykas pribrendęs. Būtų

laikas pasirodyti su kūrybišku darbu. Lai jis būtų nedidelis, sudarytas iš mažų dalykėlių. Jis, tačiau, galėtų būti gera pradžia. Kanados lietuviai, o taipgi ir mūsų kaimynai amerikiečiai, tikrai apsidžiaugtų išvydę rinkinėlį.

Jeigu atsirastų tokių pasiūlytųjų, kurie sutiktų truputį padirbėti, turėtų greitai atsiliepti. Susidarius grupelę, būtų galima pranešti, kad darbas turi būti pradėtas.

Grožinės literatūros, tiesa pasakius, mums labai trūksta. Kanados lietuviai tikrai būtų dėkingi ir tinkamai įvertintų darbą. Tad kodėl nepasispausti?

Lauksime atsiliepiamų.

Res.: WE. 3011

Bus.: EL. 2266

Eddy Adomaičio Garažas

WEST END AUTO BODY

Sudaužytų Automobilių Taisymas
Yra Mūsų Specialybė

Atliekam Visokius Taisymo Darbus

5812 UPPER LACHINE ROAD — MONTREAL

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTĖS, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDA

PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. R. Bennett, Manager

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.

Valome, dažome ir sutalsome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langtuleses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų:

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučeliūnas ir A. Majauskas
Tel. TR. 1135 — Telefoną Atsako Lietuvaitė
2830 ALLARD ST., Wille Emard, MONTREAL

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS

Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Įrankius, Skalavimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir Kt.

Savininkas: J. ADOMONIS

3000 VERDUN AVE. — VERDUN

Tel. HE-MLOCK 2797

Tel.: VI. 6373

6668 DeLorimier Ave.
Montreal, Que.

Albertas J. Norkeliūnas

General Insurance — Visokiausia Apdrauda

Teikiu sąžiningą patarnavimą visose Apdraudos srityse. Pildau valdiškas blankas, darau vertimus ir t.t. Valandos:

Pirm. ir Ketvirt. vakarais, ir pagal susitarimą

A. ČECHOVAS

Vertė ST. MATULIENĖ

BOBŲ KARALYSTĖ

(Tąsa)

Vartai prie Guščino namų — tamsūs, gilūs, dvokia; girdėti, kaip pašieniais kosti vyras. Palikusi roges gatvėje, Anna Akimovna įėjo į kiemą ir čia paklausė, kaip patekti į 46-tą numerį pas valdininką Čalikovą. Jai parodė kraštines duris iš dešinės, trečiame aukšte. Ir kieme, ir prie kraštinių durų, net ir laiptuose buvo tas pats baurus kvapas, kaip ir prie vartų. Vaikystėje, kai Annos Akimovnos tėvas buvo prastas darbininkas, ji gyvendavo tokiuose namuose ir pakliau, kai aplinkybės pasikeitė, dažnai lankydavo juos labdarybės tikslais; siauri akmeniniai laiptai su aukštomis pakopomis, purvini, kiekvienam aukšte plotmelė, sienoje — taukuotas žibintas; dvokimas, plotmelėse palei duris loviai, puodai, skudurai, — visa tai jau seniai seniai buvo jai pažįstama... Vienos durys buvo atviros, ir pro jas buvo matyti, kaip ant stalų sėdėjo siuvelėjai žydai su kepurėmis ir siuvo. Laiptuose Anna Akimovna susitiko žmonių, bet jai ir į galvą neatėjo, kad ją gali įžeisti. Darbininkų ir muzikų, blaivių ir girtų, ji taip pat mažai bijojo, kaip savo inteligentiškų pažįstamų.

Bute Nr. 46 prieangio nebuvo, ir ji įžengė tiesiog į virtuvę. Paprastai fabriku ir dirbtuvių butuose dvokia lakva, degutu, oda, dūmais, žiūrėti, kuo verčiasi šeiminkas; o nuskurdusių bajorų ir valdininkų butus pažįsti iš bauraus kažkokios rūgšties kvapo. Ir dabar, vos peržengusi slenkstį, Anna Akimovna pajuto šį šlykštų kvapą. Kampe, už stalo, atgręžęs nugarą į duris, sėdėjo kažkoks vyras juodu švarku, tur būt, pats Čalikovas, ir greta jo penkios mergaitės. Vyresniajai, plačiaveidei ir liesutei, su šukutėmis plaukuose, iš pažūros galėjai duoti penkiolika metų, o jauniausiai, putnutei, tartum ežio plaukais — nedaugiau kaip trejus. Visi šeši valgė. Prie krosnies, su puodšake rankoj stovėjo mažutė, labai liesa, geltonu veidu moteris, su sijonu ir baltu megztuku, nėščia.

— Nemaniau, Lizočka, kad tu tokia neklusni, — priekaištavo vyras. — Oi, oi, kokio gėda! Vadinasi, tu nori, kad tėvelis tave išplaktų, taip?

Pamačiusi ant slenkščio nepažįstamą damią, liesa moteris krūptelėjo ir metė puodšakę.

— Vasilijau Nikitičiau! — ne iš karto sušuko ji dusliu

balsu, tartum savo akimis netikėdama.

Vyras apsidairė ir pašoko ant kojų. Tai buvo prakaulis, siaurų pečių žmogus, įdubusiais smilkiniais ir plokščia krūtine. Jo akys buvo mažutės, gilios, poakiai juodi, nosis ilga, tartum paukščio, ir truputį palinkusi į dešinę plati burna. Jo barzda skyrėsi į dvi puses, ūsai buvo nuskusti, ir dėl to jis labiau panešėjo į liokajų, negu į valdininką.

— Ar čia gyvena ponas Čalikovas? — paklausė Anna Akimovna.

— Taip, — šurkščiai atsakė Čalikovas, bet tuoju pat pažino Anną Akimovną, ir sušuko: — Ponia Glogoleva! Anna Akimovna! — ir staiga užduso ir suplojo rankomis, tartum baisyti nusi-gandęs. — Geradarė mūsų!

Jis stenėdamas pribėgo prie jos ir miksėdamas tartum paralikas, — jam prie barzdos buvo prilipę kopūstų, ir nuo jo dvokė degtinė, — pripuolė kakta prie mufotos ir tartum apmirė.

— Rankutę! Šventąją rankutę! — pratarė jis, dusdamas. — Sapnas! Gražiausias sapnas! Vaikai, pažadinkit mane!

Jis apsisuko į stalą ir tarė verkšlenančiu balsu, kratydamas kumščius:

— Apvaizda išgirdo mus! Atėjo mūsų išganytoja, mūsų angelas! Mes išgelbėti! Vaikai, klausykite, klausykite!

Ponia Čalikova ir mergaitės, išskyrus jauniausiąją, ėmė kažkam skubiai tvarkyti stalą.

— Jūs rašėte, kad jūsų žmona labai serga, — tarė Anna Akimovna, ir jai buvo gėda ir pikta.

— Pusantra tūkstančio aš jam neuosiu, pagalvojo ji.

— Štai ji, mano žmona! — tarė Čalikovas plonu moterišku balseliu, tartum asaros jam būtų plūstelėjusios į galvą. — Štai ji, nelaimingoji! Jau viena koja grabe! Bet mes, meldžiamoji, neišnurnam. Lengviau mirti, negu šitaip gyventi. Mirk, nelaimingoji!

— Ko jis maivosi? — pagalvojo Anna Akimovna su apmaudu. — Tuoj matyti, kad pripratus turėti reikalų su pirkliais”.

— Prašyčiau kalbėti su manim žmoniškai, — tarė ji. — Aš komedijų nemėgstu.

— Taip, meldžiamoji, penki našlaičiai aplink motinos grabą prie šermeninių žvakių — tai komedija! Ech! — karčiai tarė Čalikovas ir nusigrėžė.

— Nutilk! — sušnibzdėjo žmona ir truktelėjo jį už rankovės. — Pas mus, mel-

džiamoji, nesutvarkyta, — tarė ji, kreipdamasi į Anną Akimovną: — jau jūs atleiskite... Šeima, pačios žinote. Kad ir kamšatis, by tik sutartis!

— Neuosiu aš jiems pusantro tūkstančio”, vėl pagalvojo Anna Akimovna.

Ir kad greičiau nusikratytų šiais žmonėmis ir rūgščiu kvapu, ji jau išsiėmė pinigų ir nusprendė palikti 25 rublius — nedaugiau; bet jai ūmė pasidarė gėda, kad ji taip toli važiuo, dėl menkniekių trukdė žmones.

— Jeigu jūs duosit man popieriaus ir rašalo, tai aš tuoju parašysiu gydytojui, mano geram pažįstamam, kad jis atvyktų pas jus, — tarė ji rausdama. — Gydytojas labai geras, o vaistams aš jums paliksiu.

Ponia Čalikovna puolėsi šluostyti stalą.

— Čia nešvaru! Ką tu? — sušnirpštė Čalikovas, piktai žiūrėdamas į žmoną. — Nuvesk pas gydytoją! Prašau, meldžiamoji, pas mūsų gyventoją, drįstį prašyti jus, — kreipėsi jis į Anną Akimovną. — Ten švaru.

— Osipai Iljičius neleido vaikščioti į jo kambarį! — griežtai tarė viena mergaitė.

Bet Anną Akimovną jau nusivedė iš virtuvės per siaurą pereinamą kambarį, tarp dviejų lovų; iš paklojimo galėjai spręsti, kad vienoje buvo miegama dviese išilgai, antroje — trise skersai. Tolername, gyventojos kambaryje iš tikro buvo švaru. Švartai lova su raudona vilnė antklode, baltu užvalkalu priegalvis, net ir kurpaitė laikrodžiui, stalas, užtiestas kanapine staltiese, o ant jo pieno spalvos rašalinė, plunksnos, popierius, fotografijos su rėmeliais, visa, kaip reikiant, ir antras stalas, juodas, ant kurio gulėjo tvarkingai sudėti laikrodžių įrankiai ir išardyti laikrodžiai. Ant sienų kabėjo plakatai, replės, gražteliai, kalantai, žnyplės ir t.t., ir kabėjo trys sieniniai laikrodžiai, kurie tikėsi; vienas laikrodinis, didžiulis, su storais svaisiais buvo panašus į restorano laikrodį.

Imdama rašyti laišką, Anna Akimovna pamatė priešais save, ant stalo savo ir tėvo portretus. Tai nustebino ją.

— Kas čia pas jus gyvena? — paklausė ji. — Gyventojas, meldžiamoji, Pimenovas. Jis pas jus įmonėje tarnauja.

— Taip? O aš maniau, laikrodininkas.

— Laikrodžius taiso jis privačiai, tarp kita ko. N

gėjas.

Kiek patylėjęs, kai tebuvo girdėti tik laikrodžių tikėjimas ir plunksnos čėžėjimas popieriuje, Čalikovas atsiduso ir tarė su pašaipu ir pasipiktinimu:

— Teisingai sakoma: iš kilmingumo ir iš aukštų titulu kailinių sau nepasisiūsi. Kąkarda ant kaktos ir kilmingas titulas, o nėra ko valgyti. Mano manymu, jeigu žemos kilmės žmogus padeda vargšams, tai jis daug kartų kilmingesnis už kokį Čalikovą, kurs paskendęs skurde ir ydose.

Norėdamas įsiteikti Annai Akimovnai, jis pasakė dar keletą frazių, žeminančių jo kilmingumą, ir buvo aišku, jog jis žemino save dėl to, kad laikė save aukštesniu už ją. Ji tuo tarpu baigė rašyti laišką ir užklįjavo. Laišką numes, o pinigus ne gydomui išleis, — tai ji žinojo, bet vis dėlto padėjo ant stalo 25 rublius ir, pagalvojęsi, pridėjo dar du raudonus banknotus. Liesa, geltona ponios Čalikovos ranka, panaši į vištos koją, šmėkstelėjo prieš jos akis ir sugniaužė į sauja pinigus.

— Tai jūs teikėtės duoti vaistams, — tarė Čalikovas susijaudinusių balsu: — bet taip pat ir man ištieskit pagalbos ranką... ir vaikams, — pridūrė jis kukčiodamas: — vaikams nelaimingiesiems! Ne dėl savęs bijau, dėl dukterų bijau! Ištvirkimo hidroj bijau!

Stengdamosi atidaryti piniginę, kuriai pagedo sagtukas, Anna Akimovna sumišo, paraudo. Jai buvo gėda, kad žmonės stovi prieš ją, žiūri į jos rankas ir laukia, ir, tikriausiai, širdies gilumoje juokiasi iš jos. Tuo metu kažkas įėjo į virtuvę ir sutrypė kojomis, kratydamas sniegą.

— Gyventojas parėjo, — tarė ponios Čalikova.

Anna Akimovna dar labiau sumišo. Ji nenorėjo, kad kas nors iš įmonės užtikytų ją šitoj juokingoj padėty. Gyventojas, lyg tyčia, įėjo į savo kambarį tą pat akimirka, kada ji, pagaliau nulaūžusi sagtuką, davė Čalikovui keletą banknotų, o Čalikovas mekeno kaip paralitikas ir ieškojo lūpomis, į kur pabučiuoti ją. Pažvelgusi į gyventoją, ji pažino darbininką, kurs kažkada kalvių skyriuje griaudė prieš ją geležiniu lapu ir aiškino jai. Matyti, kad jis atėjo dabar tiesiai iš įmonės: jo veidas buvo pažuodęs nuo dūmų, ir vienas skruostas palei nosį suodinas. Rankos visai juodos, ir bliūzė be diržo bliūzė nuo riebalinio purvo. Tai buvo gal trisdešimties vyras,

vidutinio ūgio, juodplaukis ir, matyt, labai stiprus. Anna Akimovna iš pirmo žvilgsnio pažino, kad čia vyresnysis darbininkas, gaunąs nemažiau kaip 35 rublius mėnesiui, griežtas, rėksnys, mušas darbininkus per dantis, ir apie tai galėjai spręsti iš jo manierų, iš pozos, kai jis pamatė savo kambaryje damą, o ypač iš to, kad jis dėvėjo ilgines kelnes, ant krūtinės turėjo kišenės ir smailą, gražiai pakirptą barzdelę. Velionis tėvas, Akimas Ivaničius, buvo šeiminko broliis, o vis dėlto bijodavo vyresniųjų darbininkų, tokių, kaip šis gyventojas, ir melindavosi jiems.

— Atleiskit, mes čia be jūsų šeiminkaujame, — tarė Anna Akimovna.

Darbininkas nustebęs žiūrėjo į ją, droviai šypsojosi ir tylėjo.

— Jūs, meldžiamoji, garšiau... — tyliai tarė Čalikovas. — Ponas Pimenovas vakarais, grįžęs iš įmonės, būna apykurtis.

Bet Anna Akimovna jau buvo patenkinta, kad jai čia nebėra kas veikti, linktelėjo galva ir skubiai išėjo. Pimenovas ją palydėjo.

— Jūs seniai pas mus tarnaujate? — paklausė ji garšiai, neatsigręždama į jį.

— Nuo devynerių metų. Aš dar prie jūsų dėduko įstojau.

— Kaip vis dėlto seniai! Mat, dėdė ir tėvas visus tarnautojus pažinojo, o aš beveik nieko nepažįstu. Aš ir anksčiau jus mačiau, bet nežinojau, kad jūsų pavardė Pimenovas.

Anna Akimovna jautė norą teisintis prieš jį, apsimesiti, kad ji tik ką davė pinigų ne rimtai, bet juokais.

— Ak, tas skurdas! — atsiduso ji. — Selpiame ir per šventes, ir šokiadieniais, o vis naudos nėra. Man atrodo, kad pačėti tokiems, kaip šitas Čalikovas — beprasmiškas dalykas.

— Žinoma, kad beprasmiškas dalykas, — sutiko Pimenovas. — Kad ir kažin kiek duotum, viską pragertų. O dabar per visą naktį vyras ir žmona atiminės vienas iš antro ir pešis, — pridūrė jis ir nusijuokė.

— Taip, reikia pripažinti, mūsų labdarybė yra beprasmiška, nuobodė ir juokinga. Bet juk taip pat sutiksėte, kad negalima sėdėti sudėjus rankas, reikia veikti ką nors. Pavyzdžiui, ką daryti su Čalikovais?

(Bus daugiau)

Montrealiečiai Toronte

Praėjusį šeštadienį torontiečiai turėjome progą vėl girdėti montrealiečių chorą Viliją. Vilijos choras buvo Toronte tik pora metų atgal, bet torontiečiai buvome išsiligę jo. Tą paliudija skaitlingas atsilankymas į koncertą.

Publika nerimauja, laukia, kada suskambės Vilijos choro daina. Staiga pasirodo ant scenos šioj pusėj uždangos choro pirmininkas Valūnas ir praneša, kad koncertas tuoj prasidės. Jis pakviečia Vilijos choro pirmininką B. Petronį. Pastarasis, pasveikinęs torontiečius, perstato vakaro vedėją Stefaniją Vekterienę, jauną moterį, kuri labai gambiai vedė programą lietuvių ir anglų kalbomis.

Uždanga atsiskleidžia ir išvystame mūsų lauktą Vilijos chorą, gražiai sustojusį ant steidžiaus. Choras nedidelis, tik iš 30 narių, bet labai gražus. Veik visi nariai jau čia gimę jaunuoliai ir jaunuolės. Dirigentas, C. Sebastinovičius, taipgi jaunas. Pianistė, jo žmona Rožė, dar jaunesnė. Žiūri į chorą ir negali atsidžiaugti.

Koncertas buvo atidarytas Kanados himnu "O Canada". Choras paainavo "Jaunimo Maršas", "Sviesk, Mėnuli", "Kas Bus", "Pavasaris", "O Kad Aš Jojau", "Mes Grįšim Ten", "Gegutė", "Ir Tada Tik Viena" ir "Laba Nakt". Sudainavo labai gerai. (Dai-

navo per du kartu, pradžioj ir užbaigoj).

Kalbant apie dainas, norėjusi pažymėti, kad "Jaunimo Maršas" ir "Kas Bus" kompozitorium yra Montrealo lietuvių parapijos vargonininkas K. Žiziūnas. Man jo dainos labai patiko. Ypatin-gai graži daina "Kas Bus".

Antru numeriu buvo lūpi-nių armonikėlių trio. Atliko L. Diedonis, J. Skardžius ir V. Smetona. Jiems akompanavo, aišku, Rožė Sebastinovičienė. Ji akompanavo visiems, visą vakarą. Jie pagrojo labai gražiai ir buvo iššaukti antru kartu. Buvo tikra naujenybė.

Sekė merginų siktetas, kurį sudarė J. ir B. Juraitytės, E. Petronienė, D. Tamošunaitė, L. Nadeau (Kleiziūtė), N. Kielaitė. Jos dainavo "Stars of the Summer Night" (angliškai), "Ant Kalno Malūnėlis", "Dark Eyes" ir "Mergelės Daina". Dainavo labai gražiai, žaviai. Siktetą sumokino Janina Juraitytė.

Vilijos choras turėjo ir surprizą. Mes įsivaizdinom, kad Kanados lietuviai neturime vyrų solistų. Vilijos choras, tačiau, parodė, kad ne tiesa. Jis davė mums Bronių Žemaitį, kuris padainavo mums pasauliniai pagarsėjusią negrų dainą "Old Man River". Jo gilus baritonas tikrai giliai palietė mūsų jausmus.

Apie Bronių Žemaitį reikia

dar ir daugiau pasakyti. Jis pasirodė nepaprastai pasiryžusių Vilijos choro nariu. Taip atsitiko, kad tuo metu, kada visi choristai traukė į stotį, tai Bronius turėjo pasilikti namie, nes turėjo savo tėvelio vestuves. Bet jis buvo Toronte ne daug vėliau. Šeštadienį jis sėdo į orlaivį ir apie 4 valandą po piet buvo jau svetainėje.

Negalima praeiti nepastebėjus ir kito gana charakteringo įvykio. E. Griganavičiūtė, kuri gražiai groja ant piano-akordino, diena prieš kelionę susirgo ir su ašaromis apgailėstavo, kad negali būti pas mus. O mums būtų buvę tikrai malonu girdėti ją. Mes linkime jai greitai pasveikti. Taipgi mes tikimės girdėti ją kada nors ateityje.

Cigonų šokį šoko J. Chichinskaitė, J. Petronytė ir J. Juraitytė. Gražios šokikės, dar gražiau pašoko.

Vilijos choras turėjo ir lengvesnių numerių, kurie mus prajuokino ir paliuosavo mus nuo įtempimo. Jis perstato "Montrealo Arklių" su garsiuoju treniruotoju. Arklys, be abejonės, buvo išlavintas šokti valką, bet pasirodė naravistas esąs. Kada užsispyręs atsisėdo, tai nebebuvo galima priversti šokti. Nedaug padėjo ir saldainiai. Torontiečiai skaniai pasijuokė. Arklių vaidino B. Petronis ir L. Diedonis. Jo treniruotoją — J. Vekteris.

Sekanciu numeriu buvo Janinos ir Birutės Juraityčių duetas. Torontiečiai dar kartą pasidžiaugė šiomis jaunomis dainininkėmis. Jos gražiai dainavo, taipgi buvo labai gražiai pasipuokusios.

J. Chichinskaitė J. Petronytė, L. Diedonis ir V. Smetona labai gražiai pašoko. Pirmoj dalyj šoko vienos merginos, o antroje — visi.

Vyrai, žinoma, pasipuosę "labai gražiai", bandė pamėgdžioti merginas. Tai buvo linksmas komiškas numeris. Jie savo tikslo atsiekė. Juokėmės su ašaromis.

Lilija Nadeau (Kleiziūtė) labai gražiai pašoko savo kūrybos šokį. Ji yra didelė šokių mėgėja. Jos pastangomis buvo sumokinti visi šokiai, kurie buvo šokti šioj programoj.

Sekanciu numeriu buvo čiuožikas iš Tetreaultville, Montrealo. Visa jo bėda buvo tame, kad jis, matyti, buvo ant svetimų ratelių, priekurių jis nebuvo pripratęs. Kiek kartų jis bandė atsistoti, tiek artų puolė. Mums, žinoma, buvo skanaus juoko. Juomi buvo Edwardas Chichinkas, vakaro programos vedėjos brolis.

Programą užbaigė visas Vilijos choras.

Nebūtų pilnas aprašymas, jeigu nepažymėčiau, kaip torontiečiai pasitiko ir priėmė Vilijos chorą.

Šeštadienį rytą du iš Bangos choro narių, J. Naujokaitis ir M. Degutis, pasigavę K. Kevėžą su mašina, nulėkė į Danfort stotį, kur jie įsigavo į traukinį pasitikti vilijiečius. Jie to nesitikėjo, tad labai nustebė.

Toronto stotyje vilijiečius pasitiko graži grupė torontiečių. Susisodinę į savo mašinas atsivežė į lietuvių sve-

tainę, kur priėmė šilta kava ir užkandžiais. Beje, kada mes vaišinomės su montrealiečiais, tai kiti, nežinodami tikro laiko, vyko į stotį laukti montrealiečių. Nesulaukę atvažiuojant, sugrįžo į svetainę, kur jie rado montrealiečius ir torontiečius jau po vaišių. Tada prasidėjo skirstymas poilsiui.

Po koncerto, nors ir nebe daug laiko buvo, svečiai ir torontiečiai susirinko į lietuvių svetainę pasilinksmin-ti. Buvo smagus šokiai. Ant rytojaus bangietės surengė pietus. Visos choristės, įskaitant ir mūsų solistes, Degutienę ir Strazevičiūtę, dirbo sušilusios, kad kuo geriau priimti svečius ir viešnius.

Torontiečiai, kaip man atrodė, dėjo pastangas, kad montrealiečiai būtų patenkinti. Jeigu buvo kas nors nepatenkinančio, tai ne iš blogos valios.

Niekaip negalima iškęsti neužsiminus, kad dabar mūsų Bangos choras pradėjo rūpintis savo kelionę į Windsorą, kur jis duos koncertą. Jis jau pradėjo pamokas po du kartu į savaitę.

Bangos choras, taipgi vadovaujamas jauno ir energingo chorvedžio, A. Očienos, rengiasi duoti puikią programą. Be dainų, šokių ir muzikos, jis dar perstatys (Pabaiga ant 12 pusl.)

Lietuviški Rekordai

Sulig pareikalavimo siunčiame katalogą

Taipgi radio, skalbiamos mašinos 25 ir 60 ciklų. Siunčiame bile kur Kanadoje. Galima pirkti grynais pinigais arba sulig susitarimo ant išmokėjimo.

ORIGINAL FURNITURE CO.

438 & 513 QUEEN ST. W. TORONTO, ONT.

Tel. AD. 1618 Sventadieniais: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:
Vestuvių bukietai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
Savininkas A. Mepher 576 Queen St. W., Toronto

Harry R. Ranks Company

W. Zaleschok — Laidotuvių Direktorius
Aukščiausias Patarnavimas — Prieinama Kaina
Patarnavimas 24 Valandas
455-57 QUEEN ST. W. TORONTO WA. 5370

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, istiria akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creator of fine

FUR GARMENTS

Restyling and Repairs
Workmanship Guaranteed

MODERN COLD STORAGE

PLANT ON THE PREMISES
106 Queen W. 750 Yonge

AD. 8884 RA. 8971

BERGMAN FUR CO.

Lietuviškai Kalbąs Kailininkas

Kailiniai Pagaminami Tiesiai Dirbtuvėj, Pagal Jūsų Pasirinkimą ir Mierą

Mes Turime Visokių Rūšių Futrų

Mes Taipgi Perdirbame ir Sutaisome. Darbas Garantuojamas, Moderniškas. Šaltas Padėjimas Vasarai

291 Dundas St. W. (Ties McCaul), Toronto

EL. 6509

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius. Darbas garantuotas — Parduodu visokių rūšių žiedus, auksines ir sidabrinės prekes bei Toronto suvenirus — Kainos prieinamos.

Atdara kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro

272 1/2 Queen St. W., Toronto

Stinson's Jewellery

2186 DUNDAS ST. W. — TORONTO

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas

Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias jewellery prekes.

Kaina prieinama. Darbas garantuotas
Krautuvė atdara kasdien iki 8 val. vakaro

Pranešimai

Hamilton, Ont.

Metiniai šokiai

Sūnų ir Dukterų Draugijos 2-ra kuopa rengia linksmus metinius šokius. Grieš puikus orkestras, Maloniai kviečiami atsilankyti, kaip nariai, taip ir pašaliniai, be skirtumo pažiūrų. Bus skanių gėrimų, šiltų ir šaltų.

Šokiai įvyks didžiulėje ir erdvioje svetainėje, 213 James St. North, balandžio 30 dieną, šeštadienį. Pradės 7 valandą vakaro.

Pareng. Komisija

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 2 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužio 1 dieną, 2 valandą po pietų, Karpato-rusų svetainėje, 707 Barton St. E.

Visi nariai kviečiami dalyvauti. Turime daug svarbių reikalų aptarti. Taipgi nepamirškite laiku užsimokėti duokles, kad nesuspinduotumėt. Laikykites punktualumo.

Kuopos Valdyba

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužio 1 dieną, 2 valandą po pietų, 160 Claremont St.

Visi nariai kviečiami dalyvauti susirinkime, nes šalės didinimo komisija išduos savo raportą.

Vajininkai, nepamirškite priduoti naujus narius, kurie įsirašė į draugiją.

S. Karvelis
Kuopos Raštininkas

Reikalingas Butas

Norėčiau gauti flatą, apartamentą ar nors porą kambarių. Jeigu kas iš lietuvių turite išnuomavimui, praneškite man, būsiu dėkingas. Telefonuokit: PL. 1285. J. Povilonis, 195 Augusta, Toronto.

Frank Gažauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Vėl pradėjau siūti pagal užsakymą vyriškų žieminius ir vasarinius rūbus.

Seni ir naujai atvykusieji tautiečiai prašomi reikalui esant kreiptis pas mane. — Darbas garantuotas.

191 Sutherland Dr. - Leaside - MO. 9619

Sūnų ir Dukterų Draugijos
Pirma Kuopa Rengia

Pavasarinis Šokius

Šeštadienį, Balandžio 30 d.

Lietuvių Salėj

(160 Claremont St.)

Šokiams Grieš J. Martinonio Orkestras

Visi Toronto ir apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti ir pasilinksinti su draugais ir pažįstamais.

Pradžia 8 valandą vakaro

Parengimų Komisija

Pavasario šokiai

TORONTO. — Pirmadienį, gegužio 2 dieną, Palais Royale, įvyks šokiai, kurių Toronto dar nebuvo. Tai bus tarptautiniai Pavasario Šokiai, kuriuose dalyvaus įvairių tautų jaunimas, anglų, švedų, slavų, vengrų, lietuvių, suomių ir kitų.

Palais Royale yra puiki vieta šokiams. Gali sutilpti iki 1,500 šokikų. Tur būt puikiausia vieta šokiams Toronto.

Šokiams grieš garsusis Jack Evans benas (dūdų orkestras).

Tikieto kaina — \$1.00 asmeniui.

Kurie dar nesijaučiate per šokių, visi renkitės dalyvauti.

Report.

LONDON. — Bevino ir Attlee valdžia gauna vis daugiau primetimų dėl įvykių Jangtzeje. Pasirodo, kad komunistai nebuvo informuoti apie tų karo laivų buvimo tikslą. Jie galėjo pamanyti, kad jie atsiųsti nacionalistų pagalbai.

Net ir Čiorčilas, kuris visada gyre Bevino užsienio politiką, sako, kad valdžia žaidė su ugnimi siųsdama karo laivus į tokią vietą, ypač tikintis komunistų ofensyvą išsiveržimo.

Širdinga Padėka

TORONTO. — Labai ačiū visoms draugėms už atlankymą ir už gražias dovanas. Jūsų atlankymas ir atjautimas suteikė man daug jėgos kovoti su ta nelaiminga liga.

Labai ačiū Moterų Rateiui už gražią dovaną. Aš jūsų neužmiršiu, jei tik sveikata leis, visuomet būsiu su jumis. Ačiū Mr. ir Mrs. Kuzek (buvusi Grumbinaitė) už raudonų rožių buketą, o labiausiai ačiū toms moterims, kurios sutvarkė mūsų namų ruošą, tai yra drg. V. Povilaitienei, B. Tamašiūnienei, O. Barčaitienei, Sara-pienei.

Dovanokit, kad visų čia nesuminėčiau, nes lankė labai daug ir beveik nuo kiekvienos gavau dovanų, tai suminėti visas užimtų daug laikraštų vietas. Širdingai ačiū visoms!

Alena Karpavičienė

TORONTO. — Čia susirinko 1,600 Ontarijos konservatų rinkimui naujo provincialio vado, kuris perims ir Ontarijos premjero postą.

Kandidatų į vadus yra visa eilė, bet kol kas atrodo, kad geriausias progas būt išrinktu turi Dana Porteris.

M. W. Kellermann
ADVOKATAS
371 Bay St., Toronto
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232

FRANK VASS, B.A.
Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KL. 4989
Rezidenc. MU. 0191

Teisėjas Uždraudė Juoktis Teisiamiems Komunistų Vadams

NEW YORK. — Kuomet tūlas šnipas pradėjo pasakoti teisme, kad Raudonoji Armija įsiverš Alaskon, Kana-lon ir, pasiekusi Detroitą, ji sunaikins, tai kaltinamieji Komunistų Partijos vadai pradėjo juoktis. Jie negalėjo susilaikyti nenusikvatoję dėl šnipiškos fantastikos.

Tuomet teisėjas Medina piktai juos puolė ir įsakė susilaikyti nuo juoko. Tokio "biznio" jis negalys pakešti. Tasai pats liudininkas teigė, kad karui kilus, Amerikos komunistai sabotažuos industriją.

Kitas šnipas, Herron, sakėsi įstojęs Komunistų Partijon susitaręs su FBI.

MONTREALIEČIAI TORONTE

(Atkelta nuo 11 pulsp.)

muzikalį vaizdelį. Šeje, prieš išvykdamas į Windsorą, jis parodys torontiečiams savo programą. Dalyvaukit visi, nes jų koncertas bus paskutinis didesnis parengimas šį sezoną.

Reporteris

KAS NAUJO PASAULYJE

(Atkelta nuo 4 pulsp.)

ti pamokslus. O jis nusikalto užstodamas profesorius, kurie buvo pašalinti iš kolegijos už "ereziją". Pastarieji kreipės pas popiežių.

O ir kunigėliai verkią dėl nebuvimo žodžio laisvės kitur. Kaip matote, jų tarpe visai negali būti dviejų nuomonių.

Taika Yra Galima, Bet Jūs Turite Kovoti Už JĄ!

Visi Dalyvaukite

Pirmosios Gegužės

Viešoje Demonstracijoje Willowdale Parke
Balandžio 30, 2 valandą po pietų
(Willowdale parkas randasi prie Bloor gatvės, netoli Montrose)

Taipgi

MASINIAME MITINGE

Sekmadienį, Gegužės Pirmą, Massey Hall
Bus Geri Kalbėtojai, Muzika, Tautiniai Šokiai

Laisva įžanga

Lietuviška Valgykla

Union Coffee Shop

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

A. GARBENIS
Fotografas

Jūsų Vestuvių Paveikslas

Linksmiausia atmintis Jūsų gyvenime.
Pigesnės kainos savo tautiečiams.

Telefonuokite dėl apointmento KE. 5364

LAFAYETTE STUDIO

2182 DUNDAS ST. W. TORONTO